

ФОРТУНА – КОМ ООД

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за годината, приключваща

на 31 Декември 2018

Българска Финансова Одиторска Компания ООД
Одиторско дружество
гр. София, 1505, ул. "Франсис де Пресансе" № 3, ет. 4, ап. 16А
Тел. (359)2 971 39 98; Факс (359)2 971 39 34
e-mail: office@bfok.eu

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО
СЪДРУЖНИЦИТЕ
НА "ФОРТУНА-КОМ" ООД
ГР. СОФИЯ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „ФОРТУНА - КОМ" ООД („Дружеството"), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. и отчета за всеобхватния доход; отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2018 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет". Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвени от ръководството съгласно глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол,

каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Одиторско дружество "БФОК" ООД
Управител, отговорен за ангажимента, регистриран одитор, дес: /Зоя Кънчева Петрова/

Специализирано одиторско предприятие "Българска финансова одиторска компания" ООД София Рег. №026

Дата: 06 юни 2019 г.
гр. София, ул. Франсис де Пресансе 3

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА "ФОРТУНА-КОМ" ООД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018

Настоящият доклад обхваща дейността на "ФОРТУНА-КОМ" ООД за годината, приключваща на 31 Декември 2018 г. По същество той представлява икономически анализ на финансовото състояние като предоставя и друга съществена информация относно резултатите от дейността на Дружеството. Настоящият годишен доклад за дейността има съдържанието, предвидено в чл. 39 от Закона за счетоводството.

I. АНАЛИЗ НА ФИРМЕНАТА ДЕЙНОСТ

1. Описание на дейността и представяне на ръководството на Дружеството

"ФОРТУНА-КОМ" ООД е вписано в Регистъра за търговски дружества с ЕИК: 131538998. Дружеството е със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. "Ботевградско шосе" № 247.

Както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. основният капитал на "ФОРТУНА-КОМ" ООД възлиза на 5 000 лв. и е внесен изцяло. Той се състои от дяловете на съдружниците – 500 дяла с номинална стойност 10 лв. всеки. Дружеството се управлява и представлява от Стоян Стоянов.

Както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. дяловете на съдружниците са разпределени по следния начин:

Съдружници	Дялове	Номинална стойност	Основен капитал в BGN	Основен капитал в хил.лв.
Андреев Инвестмънт Груп АД	450	10	4 500	5
Иван Игнатов Андреев	50	10	500	-

2. Предмет на дейност на Дружеството

Определеният със съдебното решение предмет на дейност на Дружеството е търговия на едро и дребно с промишлени и потребителски стоки; транспортна и спедиторска дейност; маркетингова, консултантска, проектантска, строителна, ремонтна и инженерингова дейност в областта на експлоатацията и поддръжката на сгради; търговско представителство на български и чуждестранни физически и юридически лица, както и всякаква друга дейност, позволена от закона.

"ФОРТУНА-КОМ" ООД е една от най-големите дистрибуторски фирми в РБългария, която е специализирана във внос, маркетинг и дистрибуция на бързооборотни стоки.

Предприятието има изключителните търговски права за дистрибуция на българския

пазар на водещи световни компании като August Storck KG, Kraft Heinz Company, Bahlsen GmbH & Co. KG, Lorenz Snack-World GmbH, Bahlsen GmbH & Co. KG, Rübezahl Schokoladen GmbH, Wilkinson Sword GmbH, Ludwig Schokolade GmbH & Co. KG, Tchibo GmbH , Essity и др. С тези фирми са установени тесни бизнес контакти, характеризиращи се със стабилност и взаимно доверие, като "ФОРТУНА-КОМ" ООД осигурява изцяло дистрибуцията на стоките на своите партньори на българския пазар.

"ФОРТУНА-КОМ" ООД е национален търговски представител на L'Oréal Paris и Garnier,. Към настоящия момент Дружеството се е утвърдило като лидер в търговията с козметични продукти: Pure Zone, Derma Genèse, Revitalift, Youth Code, Men Expert, Pure, PureActive, Essentials, Ambre Solaire, Nutrisse, Fructis и др.; хранителни продукти: Merci, Toffifee, Heinz, Bahlsen, Crunchips, Mamba, Mauxion и др.; топли напитки Die Tchibo GmbH кафе Tchibo и Davidoff ; продукти за еднократна употреба и системи за бръснене: Xtreme 3, Quattro Titanium, Extra 2, Extra 3, Double Edge и др.; Essity (бебешки пелени Libero, продукти за дамска хигиена Libresse, продукти за грижа за лицето с инконтиненция Tena и продукти от хартия Zewa, разработени и произведени в дружествената група на SCA) и др.

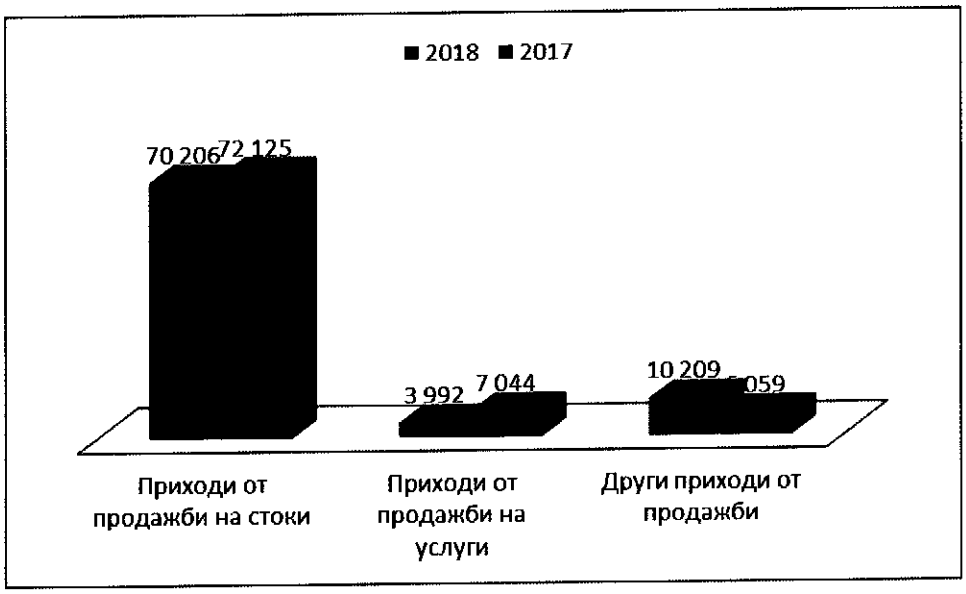
"ФОРТУНА-КОМ" ООД развива и собствена търговска марка – Degusto.

II. ПРЕДСТАВЯНЕ РАЗВИТИЕТО НА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

1. Приходи от продажби

	2018	2017	Абсолютно изменение в хил.лв.	Относително изменение на 2018 г. в сравнение с 2017 г. в %
Приходи от продажби на стоки	70 206	72 125	-1 919	-2.66
Приходи от продажби на услуги	3 992	7 044	-3 052	-43.33
Други приходи от продажби	10 209	6 059	4 150	68.49
Общо:	**84 407**	**85 228**	**-821**	**-0.96**

Приходите от продажби на Дружеството бележат спад през 2018 г. с 0.96% в сравнение с тези за предходната отчетна година. Абсолютното изменение е в размер на 821 хил.лв.

Предвид характера на извършваната дейност от "ФОРТУНА-КОМ" ООД, както през 2018 г., така и през 2017 г. реализираните приходи от продажби на стоки значително превишават тези от продажби на услуги, както и другите приходи от продажби. През 2018 г. приходите от продажби на стоки бележат спад спрямо тези за предходната отчетна година като абсолютното изменение е в размер на 1919 хил.лв.

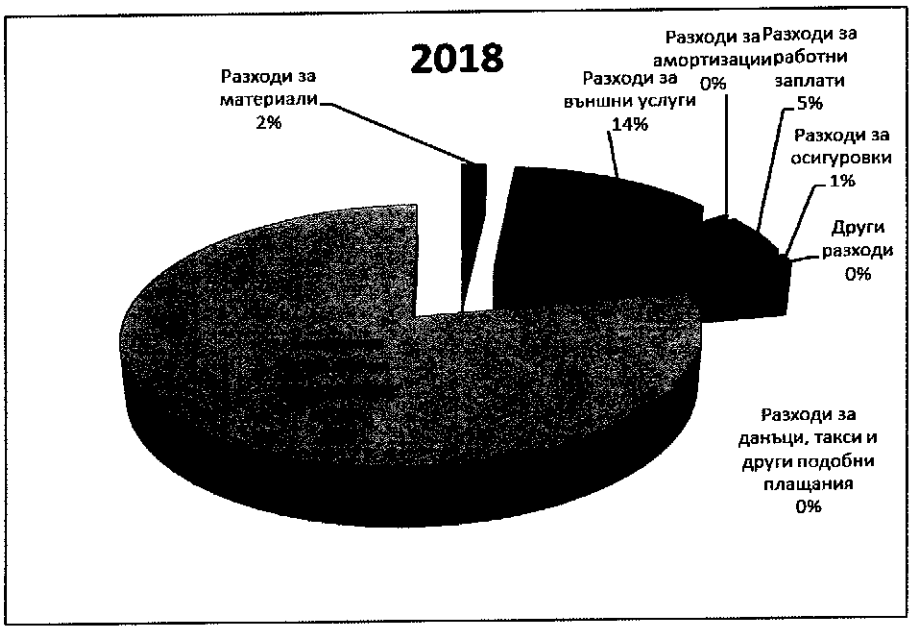
2. Себестойност на продажбите

Себестойността на продажбите се формира, както следва:

	2018	**2017**	**Абсолютно изменение в хил.лв.**	**Относително изменение на 2018 г. в сравнение с 2017 г. в %**
Разходи за материали	1 382	1 246	136	10.91
Разходи за външни услуги	11 578	12 501	-923	-7.38
Разходи за амортизации	135	93	42	45.16
Разходи за работни заплати	4 113	3 747	366	9.77
Разходи за осигуровки	720	656	64	9.76
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	7	-	7	100
Други разходи	175	111	64	57.66
Балансова стойност на продадените стоки	63 820	64 548	-728	-1.13
Общо:	**81 930**	**82 902**	**-972**	**-1.17**

За 2018 г. себестойността на продажбите бележи спад в сравнение с тази за 2017 г. като абсолютното изменение е в размер на 972 хил.лв., което съответства на намалението на приходите от продажби на Дружеството.

Относителният дял на видовете разходи в себестойността на продажбите за 2018 г. е показан в следващата диаграма:

3. Финансов резултат

	2018	2017	Абсолютно изменение в хил.лв.	Относително изменение на 2018 г. в сравнение с 2017 г. в %
1. Финансов резултат преди данъчно облагане	2 220	2 023	197	9.74
2. Разходи за данъци	(222)	(203)	-19	9.36
3. Нетна печалба	**1 998**	**1 820**	**178**	**9.78**

Финансовият резултат преди данъчно облагане за 2018 г. бележи ръст с 197 хил.лв. спрямо този за 2017 г. и възлиза на 2 220 хил.лв. Формираните разходи за данъци за 2018 г. представляват разход за корпоративен данък и отсрочени данъци. Нетната печалба за 2018 г. е в размер на 1 998 хил.лв. и в сравнение с тази за предходната отчетна година се е увеличила с 9.78%

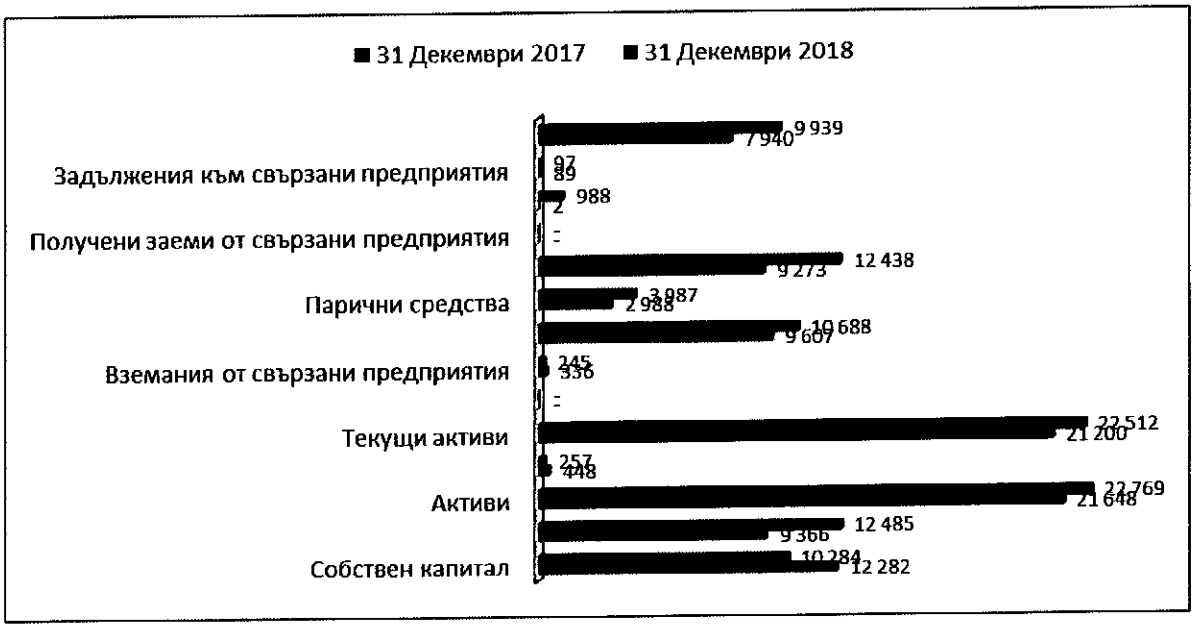
4. Фактори, влияещи върху финансовия резултат

Върху финансовия резултат на "ФОРТУНА-КОМ" ООД влияние оказват следните фактори:

1. Обемът на продажбите;
2. Качеството;
3. Конкуренцията и пазарният дял.

5. Анализ на активите, пасивите и собствения капитал

Наименование	31 Декември 2018	31 Декември 2017	Абсолютно изменение в хил.лв.	Относително изменение на 2018 г. в сравнение с 2017 г. в %
Собствен капитал	12 282	10 284	1 998	19.43
Привлечени средства	9 366	12 485	-3 119	-24.98
Активи	21 648	22 769	-1 121	-4.92
Нетекущи активи	448	257	191	74.32
Текущи активи	21 200	22 512	-1 312	-5.83
Вземания от свързани предприятия	336	245	91	37.14
Търговски вземания	9 607	10 688	-1 081	-10.11
Парични средства	2 988	3 987	-999	-25.06
Текущи пасиви	9 273	12 438	-3 165	-25.45
Банкови заеми	2	988	-986	-99.80
Задължения към свързани предприятия	89	97	-8	-8.25
Търговски задължения	7 940	9 939	-1 999	-20.11

Собственият капитал на "ФОРТУНА-КОМ" ООД към 31 Декември 2018 г. се е увеличил с 1998 хил.лв. спрямо този към 31 Декември 2017 г., което се дължи основно на реализираната печалба в Дружеството за 2018 г. При активите е налице намаление с 1121 хил.лв. в сравнение с тези към 31 Декември 2017 г., съответно се наблюдава и намаление в текущите активи с 1312 хил.лв., което е с 5,83 % по-малко спрямо предходната година. Нетекущите активи бележат ръст с 74.73 % и възлизат на 448 хил.лв. към 31 декември 2018 г. Търговските вземания към 31 Декември 2018 г. бележат спад с 1081 хил.лв. или с 10,11% в сравнение с тези към 31 Декември 2017 г. Наличните парични средства са се намалили с 999

хил.лв. и са на стойност 2 988 хил.лв. към 31 Декември 2018 г. Към 31 Декември 2018 г. Дружеството има задължение в размер на 2 хил.лв. към банки. Задълженията към свързани предприятия към 31 Декември 2018 г. бележат спад с 8 хил.лв в сравнение с тези към 31 Декември 2017 г. Търговските задължения към 31 Декември 2018 г., са се намалили спрямо тези към 31 Декември 2017 г. като абсолютното изменение на 2018 г. в сравнение с 2017 г. е 1999 хил.лв.

6. Финансови показатели

С оглед изясняване на постигнатите финансови резултати от дейността на "ФОРТУНА-КОМ" ООД за отчетната година представяме следните финансови показатели на Дружеството:

Ликвидност

Показателите за ликвидност характеризират способността на фирмата да изплаща своевременно, регулярно и в необходимите размери текущите си задължения с налични текущи активи (без Предплатени разходи).

За ликвидността на Дружеството може да се прецени по стойностите на следните коефициенти:

Показатели	Оптимално ниво	2018	2017	Увеличение/ Намаление
Обща ликвидност	2.0 - 1.5	2.2856	1.8099	0.4756
Бърза ликвидност	1.0 - 0.5	1.3963	1.2009	0.1954
Абсолютна ликвидност	0.9 - 0.3	0.3222	0.3205	0.0017

Коефициентът на обща ликвидност характеризира степента на покритие на текущите задължения с налични текущи активи (без Предплатени разходи) и е 2.2856 за 2018 г. при 1.8099 за 2017 г., което е с 0.4756 пункта повече. Това означава, че срещу текущите задължения стоят повече налични текущи активи, които ги обезпечават.

Ако се елиминира ролята на материалните запаси като възможност за погасяване на текущите задължения, ще се формира показател за бърза ликвидност. Коефициентът на бърза ликвидност за текущия отчетен период е 1.3963 при 1.2009 за предходния, т.е. с 0.1954 пункта повече. Препоръчителната стойност на този показател за ликвидност е около единица.

Коефициентът на абсолютна ликвидност отразява способността на предприятието с наличните парични средства към даден момент да бъдат изплатени незабавно текущите задължения на Дружеството. Препоръчително е стойността на този показател за ликвидност да не пада под 0,3, т.е. за да бъде предприятието ликвидно във всеки момент, то трябва да поддържа парични наличности, покриващи около 30% от текущите му задължения. Коефициентът на абсолютна ликвидност бележи ръст с 0.0017 през 2018 г. спрямо 2017 г., причина за което е увеличеният размер на наличните парични средства на Дружеството към 31 Декември 2018 г. спрямо тези към 31 Декември 2017 г.

В бъдеще "ФОРТУНА-КОМ" ООД ще продължава да поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, за да осигури необходимата финансова гъвкавост и статута си на отличен платец.

Рентабилност, ефективност, финансова независимост и обращаемост на вземанията

№	Показатели	2018	2017	Увеличение/ Намаление
1	*2*	*3*	*4*	*(3 – 4)*
I.	**Показатели за рентабилност**			
1.	Коефициент на нетна рентабилност на приходите от продажби	0.0237	0.0214	0.0023
2.	Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0.1771	0.1942	-0.0171
3.	Коефициент на рентабилност на пасивите	0.1829	0.1585	0.0244
4.	Коефициент на капитализация на активите	0.0900	0.0872	0.0027
5.	Процент на брутната печалба/ загуба	2.9346	2.7292	0.2054
II.	**Показатели за ефективност**			
1.	Коефициент на ефективност на разходите	1.0270	1.0243	0.0027
2.	Коефициент на ефективност на приходите	0.9737	0.9763	-0.0026
III.	**Показатели за финансова независимост**			
1.	Коефициент на финансова независимост	1.3113	0.8237	0.4876
2.	Коефициент на задлъжнялост	0.7626	1.2140	-0.4514
IV.	**Показатели за обръщаемост на вземанията**			
1.	Обръщаемост на вземанията	8.0865	9.7761	-1.6896
2.	Времетраене на вземанията (в дни)	45.1369	37.3360	7.8009

Показателите за рентабилност са количествени характеристики на ефективността на приходите от продажби, собствения капитал, пасивите и активите на Дружеството. Те отразяват каква част от финансовия резултат съответства на използваните от него активи или на наличните пасиви.

Коефициентът на нетна рентабилност на приходите от продажби характеризира чистата доходност на Дружеството. Той е изчислен като съотношение между финансовия резултат след данъчно облагане и нетния размер на приходите от продажби за съответния отчетен период. Коефициентът на нетна рентабилност на приходите от продажби показва, че за текущия отчетен период 1 лв. от нетния размер на приходите от продажби е донесъл на фирмата 0.0237 лв. печалба.

Коефициентът на рентабилност на собствения капитал е изчислен като съотношение между финансовия резултат след данъчно облагане и средната величина на собствения капитал за съответния отчетен период. Резултатите от финансовия анализ показват намаление на рентабилността на собствения капитал с 0.0171 пункта.

Коефициентът на рентабилност на пасивите отразява степента на възвръщаемост на привлечения капитал.

Коефициентът на капитализация на активите показва печалбата, която се генерира от 1 лв. активи. Той характеризира възможността на предприятието да реализира печалба от използването на активите си. Икономическата рентабилност се изчислява като съотношение

между финансовия резултат след данъчно облагане и средния размер на активите за съответния отчетен период. Коефициентът на капитализация на активите за 2018 г. е 0.0900 при 0.0872 за 2017 г.

Показателите за ефективност представляват количествени характеристики на съотношенията между приходите и разходите на предприятието.

Коефициентът на ефективност на разходите за 2018 г. показва, че срещу всеки 1 лв. разход е реализиран 1.0237 лв. приход. Препоръчителната стойност на този финансов показател е над 1, което означава, че Дружеството е генерирало повече приходи през 2018 г. спрямо 2017 г. Реципрочният коефициент за ефективност на приходите дава информация за това колко разходи са извършени за реализирането на 1 лв. приходи.

Коефициентът на финансова независимост е изчислен като съотношение между собствения капитал и пасивите на Дружеството и показва сумата на собствения капитал, която се пада на 1 лв. пасиви. Той характеризира степента на финансова независимост на Дружеството от кредиторите. Коефициент на финансова независимост, по-голям от единица, означава, че със своята собственост предприятието покрива целия си привлечен капитал. Увеличението от 0.0027 пункта означава, че "ФОРТУНА-КОМ" ООД е станало по-независимо от кредиторите си през 2018 г. спрямо 2017 г.

Коефициентът на задлъжнялост е изчислен като съотношение между пасивите и собствения капитал на Дружеството и показва сумата на пасивите, падаща се на 1 лв. собствен капитал. Той е реципрочен на коефициента на финансова независимост.

7. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (вкл. валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено – обвързаните парични потоци. Общото управление на финансовия риск е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на материалите, стоките и услугите на Дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободни ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден финансов риск.

Управлението на финансовия риск се осъществява текущо под прякото ръководство на управляващите и финансовите експерти на Дружеството.

По-долу са описани различните видове финансови рискове, на които е изложено Дружеството при осъществяване на своите стопански операции, както и възприетият подход при управлението им.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството осъществява своите сделки основно на вътрешния пазар. То не е изложено на значителен валутен риск, защото почти всички негови стопански операции и сделки са деноминирани в български лева и евро, а последното е с фиксиран валутен курс спрямо българския лев по закон.

Дружеството осъществява основните си доставки в български лева. Доставките в чуждестранна валута са в евро за стоки. Дружеството няма доставки в щатски долари.

За контролиране на валутния риск в Дружеството има въведена система за планиране на доставките от държави в и извън Европейския съюз, както и процедури за контрол върху предстоящите плащания.

б. Ценови риск

Дружеството е изложено на специфичен ценови риск по отношение на цените на продаваните стоки. То не е повлияно от специфичен ценови риск, свързан с внос на материални запаси. Минимизирането на ценовия риск за негативни промени в цените на материалите, стоките и услугите, обект на стопанските операции, се постига чрез периодичен анализ и обсъждане на договорните отношения за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо пазарните промени.

Дружеството не притежава акции и ценни книжа, които са обект на търгуване, както и няма практика да търгува с финансови инструменти – съответно не е изложено на финансови рискове от негативни промени на фондовите пазари.

Дружеството не притежава инвестиции в дъщерни дружества.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовите инструменти да варират поради промяна в пазарните цени.

2018	Балансова стойност	Среден лихвен процент %	Ако лихвените проценти са по-високи с 1%		Ако лихвените проценти са по-ниски с 1 %	
			Нетна печалба	Собствен капитал	Нетна печалба	Собствен капитал
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**189**		**(1)**	**(1)**	**1**	**1**
Задължения по финансов лизинг	149	3%	(1)	(1)	1	1
Получени търговски заеми	38	3%	-	-	-	-
Банкови заеми	2	3%	-	-	-	-

2017	Балансова стойност	Среден лихвен процент %	Ако лихвените проценти са по-високи с 1%		Ако лихвените проценти са по-ниски с 1 %	
			Нетна печалба	Собствен капитал	Нетна печалба	Собствен капитал
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**1 094**		**(11)**	**(11)**	**11**	**11**
Задължения по финансов лизинг	68	3%	(1)	(1)	1	1
Получени търговски заеми	38	3%	-	-	-	-
Банкови заеми	988	3%	(10)	(10)	10	10

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, едната страна по финансовите инструменти да не погаси задължението си и по този начин да причини финансова загуба на другата страна. Кредитният риск се преценява поотделно за всяка позиция, като се вземат под внимание индивидуалните особености на длъжника и възможността му да обслужва договорените в инструмента плащания. Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Основно Дружеството е изложено на кредитен риск, в случай че клиентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Политиката на Дружеството в тази област е насочена към осъществяване на продажби на стоки на клиенти с подходяща кредитна репутация, упражняване на регулярен контрол, а също и своевременно управление на вземанията от клиенти.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания от клиенти.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е да не договаря кредитен период. За по–голямата част от клиентите–плащанията от продажбите се извършват предимно по банков път.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на дружеството. За целта ежедневно се прави преглед от финансово-счетоводния отдел и ръководството на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва анализ на неплатените суми.

Паричните средства в Дружеството и разплащателните операции са разпределени в три банка, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

МСФО 9 изисква дружеството да оцени очакваните кредитни загуби с разумна и подкрепяща информация, която е на разположение, без прекомерни разходи и усилия, и тя включва историческа, текуща и прогнозна информация. Дружеството прилага един и същи модел за обезценка за всички финансови инструменти, които подлежат на обезценка, като се премахват редица сложни изисквания според МСС 39.

Ръководството е определило своята политика за оценяване на кредитните загуби.

За вземания от свързани лица,търговски вземания и депозити в банки се прилага

опростения метод, като процентите са определени на база минал опит.

Към 01.01.2018 година и към 31.12.2018 година не са изчислени очакваните кредитни загуби, тъй като кредитния риск за вземанията е нищожно нисък, а депозитите в банки са краткосрочни и бързо оборотни.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, при който предприятието среща трудности да спазва задълженията си по отношение на финансовите пасиви, уреждани с парични средства или друг финансов актив.

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. То ползва и привлечени кредитни ресурси.

За да контролира ликвидния риск, Дружеството следи за незабавно плащане на нововъзникналите задължения, а натрупаните стари такива се погасяват по индивидуални споразумения с длъжниците.

Дружеството осъществява наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и относно поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на Дружеството. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово – счетоводния отдел като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Дружеството към датата на съставяне на финансовия отчет, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и паричните потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е станало изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 Декември 2018	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Без матуритет	Общо:
Финансови активи							
Вземания от свързани предприятия	137	199	-	-	-	-	**336**
Търговски вземания	7 397	987	850	-	345	-	**9 579**
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	2988	**2 988**
Депозити/гаранции в търговски дружества	-	-	-	-		7	7
Общо:	**7 534**	**1 186**	**850**	-	**345**	**2 995**	**12 910**

31 Декември 2017	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Без матуритет	Общо:
Финансови активи							
Вземания от свързани предприятия	-	245	-	-	-	-	245
Търговски вземания	5 389	4 273	971	-	-	-	10 633
Пари и парични еквиваленти		-	-	-	-	3987	3 987
Депозити/гаранции в търговски дружества	-	-	-	5	-	-	5
Общо:	**5 389**	**4 518**	**971**	**5**	**-**	**3 987**	**10 883**

31 Декември 2017	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Общо:
Финансови пасиви							
Задължения по финансов лизинг	2	6	17	43	-	-	68
Получени заеми от свързани предприятия	-	-	-	-	-	-	-
Получени търговски заеми	-	-	38	-	-	-	38
Банкови заеми	988	-	-	-	-	-	988
Задължения към свързани предприятия	97	-	-	-	-	-	97
Търговски задължения	6 068	3 871	-	-	-	-	9 939
Общо:	**7 155**	**3 877**	**55**	**43**	**-**	**-**	**11 130**

31 Декември 2018	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Общо:
Финансови пасиви							
Задължения по финансов лизинг	5	9	42	61	32	-	149
Получени търговски заеми	-	-	38	-	-	-	38
Банкови заеми	2	-	-	-	-	-	2
Задължения към свързани предприятия	89	-	-	-	-	-	89
Търговски задължения	7 282	598	-	60	-	-	7 940
Общо:	**7 378**	**607**	**80**	**121**	**32**	**-**	**8 218**

Риск на лихвоносните парични потоци

Дружеството няма значителна концентрация на лихвоносни активи, с изключение на предоставените заеми на свързани предприятия и свободните парични средства по разплащателни сметки в банки. Затова приходите и входящите оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промени в пазарните лихвени равнища.

Същевременно изходящите парични потоци на "ФОРТУНА-КОМ" ООД за 2018 г. са изложени на лихвен риск от ползване на текущи банкови и търговски заеми в BGN и EUR, договорени с променлив лихвен процент. Паричните средства по разплащателни сметки в банки се олихвяват с лихвени проценти съгласно тарифите на съответните банки, които се запазват относително постоянни за по-дълъг период от време.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в пазарните лихвени равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи лихвоносни позиции и алтернативно финансиране. Изчисления се правят за значителните лихвоносни позиции.

8. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства, стопански изгоди на заинтересованите лица и участниците в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството наблюдава текущо осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. То се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (текущи и нетекущи) така, както са посочени в Отчета за финансовото състояние, и парите и паричните еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към:

	31 Декември 2018	**31 Декември 2017**
Общо дългов капитал, в т.ч.:	9 366	12 485
- *Задължения по финансов лизинг*	*149*	*68*
- *Банкови заеми*	*2*	*988*
Намален с пари и парични еквиваленти	2 988	3 987
Нетен дългов капитал	**6 378**	**8 498**
Общо собствен капитал	12 282	10 284
Общо капитал	**18 660**	**18 782**
Съотношение на задлъжнялост	**34.18%**	**45.25%**

9. Цели

През 2018 г. дейността на "ФОРТУНА-КОМ" ООД се изразяваше в:

1. Проучване и анализ на пазара на бързооборотни стоки съобразно декларираните цели на Дружеството;

2. Проучване на възможностите за въвеждане на нови продукти;

3. Изготвяне на вътрешни организационни правила и документи с цел осъществяване целите на Дружеството;

4. Водене на преговори и сключване на договори с доставчици и клиенти;

5. Разработване на адекватна ценова политика на Дружеството;

6. Обучение и усъвършенстване на персонала.

В ценовата си политика "ФОРТУНА-КОМ" ООД прилага принципите на пазарна

конкуренция.

Сред основните причини за отличните финансови резултати на "ФОРТУНА-КОМ" ООД за 2018 г. са постоянното фокусиране на предприятието върху ключовите му продукти, както от гледна точка на комуникация с потребителите, така и от гледна точка на непрекъснато усъвършенстване на пазарния подход. Доброто представяне на фирмата се дължи също така и на непрекъснатия стремеж на Дружеството към растеж, както и на приноса на персонала.

10.Пазарен дял

Според маркетингови проучвания "ФОРТУНА-КОМ" ООД притежава средно 7% пазарен дял в сектора, в който развива своята дейност. За да се завоюва по-голям такъв, се определя отделна ценова стратегия за всеки целеви пазар, която да привлече определена група потребители като осигури предимства след утвърждаване на завоюваните пазарни позиции и то в условията на конкурентна борба. Това ще се постигне чрез използване на маркетинг за увеличаване на продажбите и задържане на новите пазари.

11. Персонал

През отчетната година средносписъчният брой на заетия персонал в Дружеството е 297 души.

12. Важни научни изследвания и разработки

През отчетния период "ФОРТУНА-КОМ" ООД не е осъществявало важни научни изследвания и разработки.

13. Наличие на клонове

Дружеството няма клонове.

14. Предвиждано развитие на Дружеството

Към настоящия момент "ФОРТУНА-КОМ" ООД притежава добре развита дистрибуторска структура в РБългария, която включва: офиси и складови бази в гр. София с цехове за конфекциониране на многоартикулни пратки по клиентска заявка, етикетиране, пакетиране и преопаковане на стоки според изискванията на отделните клиенти и нормативните разпоредби; регионални офиси и складови площи в гр. Пловдив, гр. Варна, гр. Бургас, гр. Русе, гр. Плевен, гр. Стара Загора, гр. Велико Търново, гр. Монтана, гр. Благоевград. Към всички офиси има и автомобилен парк за разносна търговия.

"ФОРТУНА-КОМ" ООД ще продължава да извършва дейността си на пазар, който познава отлично, стабилен е и не създава рискове пред финансовите перспективи на Дружеството.

Стратегическите цели на ръководството на Дружеството за 2019 г. са свързани с развитие на нов канал на дистрибуция, запазване и разширяване на дейността и пазарите на Дружеството, привличане на нови утвърдени марки, осъществяване на гъвкава ценова политика, своевременно събиране на вземанията и осигуряване на оборотни средства.

15. Оповестяване на информация по реда на чл. 247 от Търговския закон

За 2018 г. Дружеството е начислило възнаграждения на ключовия управленски персонал в размер на 193 хил.лв.

16. Събития, настъпили след датата на съставяне на финансовия отчет

След датата на съставяне на финансовия отчет не са настъпили коригиращи и некоригиращи събития.

Дата: 27.03.2019 г. Управител: /Стоян Стоянов/

ООД ФОРТУНА-КОМ СОФИЯ

FORTUNA

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018

"ФОРТУНА-КОМ" ООД
ЕИК 131538998

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Приложения	31 Декември 2018	31 Декември 2017
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	3.01	417	221
Нематериални активи	3.02	1	1
Активи по отсрочени данъци	3.03	30	33
Предплатени разходи		6	2
Общо нетекущи активи		***454***	***257***
Текущи активи			
Материални запаси	3.04	8 246	7 575
Вземания от свързани предприятия	3.05	336	245
Търговски вземания	3.06	9 607	10 688
Други вземания	3.07	14	16
Пари и парични еквиваленти	3.08	2 988	3 987
Предплатени разходи		3	1
Общо текущи активи		***21 194***	***22 512***
ОБЩО АКТИВИ		**21 648**	**22 769**

Дата: 27 Март 2019 г.

Съставител на финансовия отчет:
/Георги Йорданов Хаджиеликов/

ООД ФОРТУНА-КОМ София

Управител:
/Стоян Иванов Стоянов/

Одиторско дружество "БФОК" ООД
Управител, регистриран одитор, д.е.с., отговорен за ангажимента:
/Зоя Кънчева Петрова/

Специализирано одиторско предприятие "Българска финансова одиторска компания" ООД София Рег. №026

6/06/2019

Тези финансови отчети са одобрени от Общото събрание на съдружниците на "ФОРТУНА-КОМ" ООД.

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, посочени на страници от 9 до 60, представляващи неразделна част от приложените финансови отчети.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.
(продължение)

	Приложения	31 Декември 2018	31 Декември 2017
ПАСИВИ			
Финансов лизинг	3.09	93	47
Общо нетекущи пасиви		***93***	***47***
Текущи пасиви			
Текущ дял от финансов лизинг	3.09	56	21
Получени търговски заеми	3.10	38	38
Банкови заеми	3.11	2	988
Задължения към свързани предприятия	3.12	89	97
Търговски задължения	3.13	7 940	9 939
Задължения към персонала	3.14	262	281
Задължения към осигурителни предприятия	3.15	44	48
Данъчни задължения	3.16	842	961
Други задължения	3.17	-	65
Общо текущи пасиви		***9 273***	***12 438***
ОБЩО ПАСИВИ		**9 366**	**12 485**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен капитал	3.18	5	5
Неразпределена печалба	3.19	12 277	10 279
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**12 282**	**10 284**
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**21 648**	**22 769**

Дата: 27 Март 2019 г.

Съставител на финансовия отчет: /Георги Йорданов Хаджиеликов/

ООД ФОРТУНА-КОМ София

Управител: /Стоян Иванов Стоянов/

Одиторско дружество "БФОК" ООД

Управител, регистриран одитор, д.е.с., отговорен за ангажимента: / Зоя Кънчева Петрова

Специализирано одиторско предприятие "Българска финансова одиторска компания" ООД София Рег. №026

6/06/2019

Тези финансови отчети са одобрени от Общото събрание на съдружниците на "ФОРТУНА-КОМ" ООД

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Приложения	2018	2017
Приходи от продажби	4.01	84 407	85 228
Себестойност на продажбите	4.02	(81 930)	(82 902)
Брутна печалба		**2 477**	**2 326**
Други приходи от дейността	4.03	128	100
Административни разходи	4.04	(335)	(298)
Други разходи от дейността	4.05	(28)	(51)
Печалба от оперативната дейност		**2 242**	**2 077**
Финансови разходи	4.06	(22)	(54)
Печалба от обичайната дейност		**2 220**	**2 023**
Нетна печалба преди данъци върху печалбата		**2 220**	**2 023**
Разходи за данъци	4.07	(222)	(203)
Нетна печалба		**1 998**	**1 820**
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД		**1 998**	**1 820**

Дата: 27 Март 2019 г.

Съставител на финансовия отчет:
/Георги Йорданов Хаджиveликов/

ООД ФОРТУНА-КОМ СОФИЯ

Управител:
/Стоян Иванов Стоянов/

Одиторско дружество "БФОК" ООД
Управител, регистриран одитор, отговорен за ангажимента:
/Зоя Кънчева Петрова/

6/06/2019

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №026
"Българска финансова одиторска компания" ООД

Тези финансови отчети са одобрени от Общото събрание на съдружниците на "ФОРТУНА-КОМ" ООД.

FORTUNA

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018

"ФОРТУНА-КОМ" ООД
ЕИК 131538998

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Приложения	Основен капитал	Неразпределена печалба	Общо:
Салдо към 1 Януари 2017		**5**	**8 459**	**8 464**
Общ всеобхватен доход за отчетния период		-	1 820	**1 820**
Салдо към 31 Декември 2017	3.18; 3.19	**5**	**10 279**	**10 284**
Салдо към 1 Януари 2018		**5**	**10 279**	**10 284**
Общ всеобхватен доход за отчетния период		-	1 998	**1 998**
Салдо към 31 Декември 2018	3.18; 3.19	**5**	**12 277**	**12 282**

Дата: 27 Март 2019 г.

Съставител на финансовия отчет:
/Георги Йорданов Хадживеликов/

ООД ФОРТУНА-КОМ СОФИЯ

Управител:
/Стоян Иванов Стоянов/

Одиторско дружество "БФОК" ООД
Управител, регистриран одитор, д.е.с., отговорен за ангажимента:
/Зоя Кънчева Петрова/

6/06/2019

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №026
"Българска финансова одиторска компания" ООД

Тези финансови отчети са одобрени от Общото събрание на съдружниците на "ФОРТУНА-КОМ" ООД.

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, посочени на страници от 9 до 60, представляващи неразделна част от приложените финансови отчети.

FORTUNA

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018

"ФОРТУНА-КОМ" ООД
ЕИК 131538998

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Приложения	2018	2017
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		78 309	76 938
Плащания на доставчици		(72 934)	(70 090)
Плащания, свързани с трудови възнаграждения		(4 851)	(4 407)
Парични потоци, свързани с лихви, банкови такси, комисионни, дивиденти и други подобни		(29)	(82)
Платен корпоративен данък		(228)	(213)
Възстановени данъци			
Други парични потоци от основна дейност, нетно		(67)	(23)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		**200**	**2 123**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупка на нетекущи материални и нематериални активи		(255)	(187)
Постъпления от продажба на нетекущи материални активи		68	20
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		**(187)**	**(167)**
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от получени заеми или възстановяване на предоставени заеми		17 139	7 976
Възстановяване на получени заеми или предоставяне на заеми		(18 136)	(9 307)
Парични потоци, свързани с лихви, комисионни и други подобни, нетно		39	950
Парични потоци от положителни и отрицателни валутно - курсови разлики		(8)	(11)
Плащания на задължения по финансов лизинг		(47)	(8)
Парични потоци, свързани с финансиране		1	-
Нетни парични потоци от финансова дейност		**(1 012)**	**(400)**
Увеличение/ Намаление на парите и паричните еквиваленти		**(999)**	**1 556**
Пари и парични еквиваленти в началото на отчетния период		**3 987**	**2 431**
Пари и парични еквиваленти в края на отчетния период	3.08	**2 988**	**3 987**

Дата: 27 Март 2019 г.

Съставител на финансовия отчет:
/Георги Йорданов Хаджиveликов/

ООД ФОРТУНА-КОМ София

Управител:
/Стоян Иванов Стоянов/

Одиторско дружество "БФОК" ООД

Управител, регистриран одитор, д.е.с., отговорен за ангажимента:

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ "Българска финансова одиторска компания" ООД София Рег. №026

6/06/2019

/Зоя Кънчева Петрова/

Тези финансови отчети са одобрени от Общото събрание на съдружниците на "ФОРТУНА-КОМ" ООД.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Юридически статут и предмет на дейност на Дружеството 9
1.1. Юридически статут 9
1.2. Капитал 9
1.3. Предмет на дейност 9
2. Основни положения от счетоводната политика на Дружеството 9
2.1. База за съставяне на финансовия отчет 9
2.1.1. Изявление за съответствие 9
2.2. Идентификация и компоненти на финансовия отчет 10
2.3. Основни предположения 11
2.4. Приблизителни оценки 11
2.5. Консолидиран финансов отчет 12
2.6. Сравнителни данни 12
2.7. Инфлационно преизчисление на отчетните показатели 12
2.8. Функционална валута и признаване на валутно – курсови разлики 12
2.8.1. Функционална и отчетна валута 12
2.8.2. Сделки и салда 12
2.9. Приходи 13
2.10. Разходи 15
2.11. Текущи и нетекущи активи 16
2.12. Имоти, машини и съоръжения 17
2.13. Нематериални активи 19
2.14. Материални запаси 20
2.15. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси 20
2.16. Търговски и други вземания 21
2.17. Пари и парични еквиваленти 22
2.18. Текущи и нетекущи пасиви 23
2.19. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси 23
2.20. Лизинг 23
2.21. Потенциални ефекти от прилагането на нов МСФО 16 Лизинг 24
2.22. Задължения към доставчици и други задължения 25
2.23. Доходи на персонала 25
2.24. Провизии 27
2.25. Собствен капитал 27
2.26. Финансов резултат за текущия период 28
2.27. Данъци 28
2.28. Финансови инструменти 29
Финансови активи 33

Финансови пасиви 34
2.29. Ключови приблизителни оценки с определящо значение при прилагане на счетоводната политика и предположения с висока несигурност 35
Полезен живот на нетекущите материални и нематериални активи 35
Данъци върху дохода 35
Обезценка на имоти, машини и съоръжения 36
Обезценка на материални запаси 36
Обезценка на вземания 37
2.30. Справедливи стойности 37
2.31. Нови и изменени стандарти и разяснения 38
3.01. Имоти, машини и съоръжения 43
3.02. Нематериални активи 44
3.03. Активи по отсрочени данъци 44
3.04. Материални запаси 44
3.05. Вземания от свързани предприятия 44
3.06. Търговски вземания 45
3.07. Други вземания 46
3.08. Пари и парични еквиваленти 46
3.09. Финансов лизинг 46
3.10. Получени търговски заеми 47
3.11. Банкови заеми – режим овърдрафт 47
3.12. Задължения към свързани предприятия 48
3.13. Търговски задължения 48
3.14. Задължения към персонала 48
3.15. Задължения към осигурителни предприятия 48
3.16. Данъчни задължения 49
3.17. Други задължения 49
3.18. Основен капитал 49
3.19. Неразпределена печалба 49
4.01. Приходи от продажби 49
4.02. Себестойност на продажбите 50
4.03. Други приходи от дейността, нетно 50
4.04. Административни разходи 50
4.05. Други разходи от дейността 50
4.06. Финансови разходи 51
4.07. Разходи за данъци 51
5. Сделки със свързани лица 51
6. Ключов управленски персонал 52
7. Условни задължения и ангажименти 52

8. Финансови инструменти по категории 52
9. Управление на финансовия риск 54
10. Управление на капиталовия риск 59
11. Справедливи стойности 59
12. Събития, настъпили след датата на съставяне на финансовия отчет 60

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

1. Юридически статут и предмет на дейност на Дружеството

1.1. Юридически статут

"ФОРТУНА-КОМ" ООД е вписано в Регистъра за търговски дружества с ЕИК: 131538998. Дружеството е със седалище и адрес на управление в гр. София, р-н Подуяне; Пощенски код: 1517; бул. "Ботевградско шосе" № 247, административна сграда.

Дружеството се управлява и представлява от Пламен Пейков и Стоян Стоянов.

1.2. Капитал

Както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. основният капитал на "ФОРТУНА-КОМ" ООД възлиза на 5 000 /пет хиляди/ лв. и е внесен изцяло. Той се състои от дяловете на съдружниците – 500 дяла с номинална стойност 10 лв. всеки.

1.3. Предмет на дейност

Определеният със съдебното решение предмет на дейност на Дружеството е търговия на едро и дребно с промишлени и потребителски стоки; транспортна и спедиторска дейност; маркетингова, консултантска, проектантска, строителна, ремонтна и инженерингова дейност в областта на експлоатацията и поддръжката на сгради; търговско представителство на български и чуждестранни физически и юридически лица, както и всякаква друга дейност, позволена от закона.

2. Основни положения от счетоводната политика на Дружеството

2.1. База за съставяне на финансовия отчет

2.1.1. Изявление за съответствие

Индивидуалният финансов отчет на "ФОРТУНА-КОМ" ООД е съставен във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), които се състоят от Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти и от разясненията за тяхното прилагане, разработени от Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България. МСС, приети от ЕС, е общоприетата счетоводна база, еквивалентна на рамка с общо предназначение, въведена с дефиницията в § 1,т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

За текущата финансова година дружеството приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата/нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, *практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2018 г. за предприятията в Република България,* са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството относно принципите, правилата и критериите за отчитане на следните отчетни обекти, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация за тях:

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции:

- МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) – подобрения в МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приети от ЕК).
- МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- КРМСФО 22 – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., прието от ЕК).

2.2. Идентификация и компоненти на финансовия отчет

Пълният комплект на този финансов отчет включва следните компоненти:

- отчет за финансовото състояние към края на периода;
- отчет за всеобхватния доход за периода;
- отчет за промените в собствения капитал за периода;
- отчет за паричните потоци за периода;
- пояснителни приложения, представляващи обобщение на по-важните счетоводни политики и друга пояснителна информация.

2.3. Основни предположения

Настоящият финансов отчет на Дружеството е изготвен на база историческа цена, модифицирана в определени случаи с преоценката на някои активи и/ или пасиви по тяхната справедлива стойност към датата на съставяне на финансовия отчет като това е посочено в съответните съпровождащи бележки.

Текущо начисляване

Финансовите отчети, с изключение на Отчета за паричните потоци, са изготвени на база принципа на начисляване.

Статиите (елементите на финансовите отчети) са признати като активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи, когато те отговарят на дефинициите и критериите за признаване на тези елементи в Общите положения. Резултатите от транзакциите и другите събития се признават, когато те настъпват, а не когато са платени, и са отразени в счетоводните записи и във финансовите отчети за отчетния период, за който се отнасят.

Действащо предприятие

Финанасовият отчет е изготвен на база принципа за действащо предприятие като се приема, че Дружеството няма нито намерение, нито потребност да пристъпва към ликвидация или съкращаване обема на своите стопански операции, а възнамерява да продължи дейността си в обозрим бъдещ период.

При оценката дали предположението за действащо предприятие е уместно в условията на икономическа криза ръководството на Дружеството е взело предвид цялата налична информация за бъдещето, което е най-малко 12 месеца, но без да се ограничава до 12 месеца от края на отчетния период. Преценката се основава на подробен анализ на факторите, свързани с текущата и очакваната рентабилност, погасителни планове на дълга, потенциални източници на подмяна на финансирането и др.

2.4. Приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно МСФО изисква ръководството на Дружеството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите и оповестяването на условни вземания и задължения към датата на съставяне на финансовия отчет. Тези приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения са основани на информация, която е налична към датата на съставяне на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където приблизителните оценки и предположенията са съществени за финансовия отчет, са оповестени отделно.

2.5. Консолидиран финансов отчет

Настоящият финансов отчет е индивидуален. Този финансов отчет ще бъде консолидиран от Дружеството – майка на "ФОРТУНА-КОМ" ООД "АНДРЕЕВ ИНВЕСТМЪНТ ГРУП" АД.

2.6. Сравнителни данни

В този годишен финансов отчет, Дружеството представя сравнителна информация за една предходна година.Сравнителната информация за предходен период, представена в настоящия годишен финансов отчет е за периода 01.01.2017 – 31.12.2017 г. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и/или преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

В резултат на прилагане на нови стандарти МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и МСФО 9 Финансови инструменти от 01.01.2018 година не са настъпили промени и всички данни са сравними с данните от предходния отчетен период. Възприетият подход е подхода на ограничено прилагане с обратна сила и кумулативният ефект от прилагането се признава като корекция на неразпределената печалба на датата на първоначалното прилагане - 01.01.2018 година. Сравнителната информация за 2017 год. не е преизчислена, представя се според предишните стандарти и разяснения към тях.

2.7. Инфлационно преизчисление на отчетните показатели

Както за 2018 г., така и за 2017 г. не са извършвани инфлационни преизчисления на отчетните показатели на Дружеството, тъй като липсва хиперинфлационна стопанска среда.

2.8. Функционална валута и признаване на валутно – курсови разлики

2.8.1. Функционална и отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на представяне на елементите на финансовия отчет на Дружеството е българският лев. Данните в елементите на финансовия отчет и приложенията към него са представени в хиляди български лева като сумите над 500 лв. са закръглени към 1 хил.лв.

2.8.2. Сделки и салда

При първоначално признаване сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният валутен курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният валутен курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 Декември на отчетната година те се оценяват в български лева като се използва заключителният валутен курс на БНБ (BGN 1,95583 : EUR 1).

2.9. Приходи

Обхватът на приходите в дружеството е:

а) приходи от продажби на стоки и услуги;

б) приходи от продажба на активите;

Счетоводна политика, приложима от 01 януари 2018 г.

- *Признаване на приходи по договори с клиенти*

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Дружеството контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Дружеството признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, след като клиентът получи контрол върху този актив.

- ***Оценка на договор с клиент***

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

✓ има търговска същност и мотив;

✓ страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика") и се ангажирали да го изпълнят;

✓ правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани по отношение на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени;

✓ условията за плащане могат да бъдат идентифицирани; и

✓ съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато:

✓ всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени;

✓ дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или

✓ когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти, Дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

- ***Измерване на приходите по договори с клиенти***

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор *цена на сделката.*

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

- ***Цена на сделката и условия за плащане***

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа.

- ***Променливо възнаграждение***

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложени в конкретния договор, обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

Приходи от продажби на стоки и други краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи, материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато активите са били

изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 след доставката.

Салда по договори

Търговското вземане представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Като актив по договор дружеството представя правото да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прихвърлило на клиент, което не е безусловно.

Като пасив по догово дружеството предстявя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора.

Други приходи/доходи

Други приходи и доходи се се признават, когато се установи правото на тяхното получаване. Това са приходи от продажба на нетекущи активи и лихви.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Приходите в Дружеството се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от предприятието и доколкото приходите могат надеждно да бъдат измерени.

Приходи от продажби на материали, стоки и услуги

При продажбите на материали и стоки приходи се признават, когато всички съществени рискове и ползи, произтичащи от тяхната собственост, преминат в купувача.

При предоставянето на услуги приходи се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на съставяне на финансовия отчет, ако той може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и за приключването ù.

Приходите от продажби се оценяват на база справедливата цена на продадените материали, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък върху добавената стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Приходи от лихви

Приходи от лихви се признават като се използва методът на ефективната лихва. В Отчета за всеобхватния доход те се посочват към "Други приходи от дейността".

2.10. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база

принципите на начисляване и съпоставимост. Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи. Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса. Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване и съпоставимост с отчетените приходи. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Предплатените разходи се отлагат за признаване като текущ разход в отчетния период, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Банковите такси, свързани с оперативната дейност на Дружеството, се включват в Отчета за всеобхватния доход в "Други разходи от дейността", когато възникнат.

Отрицателните валутно – курсови разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в Отчета за всеобхватния доход във "Финансови разходи", когато възникнат.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи, банкови такси и други преки разходи по получени заеми, финансов лизинг и банкови гаранции и се посочват в Отчета за всеобхватния доход към "Финансови разходи", когато възникнат.

2.11. Текущи и нетекущи активи

Предприятието класифицира актив като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- ✓ очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл
- ✓ държи актива предимно с цел търгуване
- ✓ очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период
- ✓ актива е пари или парични еквиваленти(съгласно дефиницията на МСС 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменян или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

2.12. Имоти, машини и съоръжения

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на нетекущите материални активи в работно състояние. Преки разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за монтаж, разходи за хонорари на лицата, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите нетекущи материални активи независимо, че притежават характеристиката на нетекущ актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

При придобиване на имоти, машини и съоръжения при условията на разсрочено плащане покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база лихвеното равнище по привлечените от Дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение. Разликата между равностойността на паричната цена и общото плащане се признава като лихва в течение срока на кредита, освен ако не се капитализира в съответствие с изискванията на МСС 23 Разходи по заеми.

Нетекущи материални активи, които се изграждат за бъдещо използване, се отчитат като нетекущи материални активи в процес на изграждане и се представят по себестойност до завършване на изграждането им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините и съоръженията е моделът на цена на придобиване, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на нетекущите материални активи. Амортизирането им започва, когато те са на разположение за употреба. Полезният живот по категории активи е определен в съответствие с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- Машини и производствено оборудване – 3,33 години (30%)
- Транспортни средства – 4 години (25%)
- Компютърна техника – 2 години (50%)
- Офис оборудване и други – 6,67 години (15%)

Определеният срок на годност на нетекущите материални активи се преглежда в края на всяка отчетна година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за него същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават като текущ разход в отчетния период, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния нетекущ материален актив и се преразглежда неговият остатъчен полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на нетекущите материални активи и се признава като текущ разход за периода на преустройството.

Обезценка

Балансовата стойност на нетекущите материални активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тя би могла да се отличава трайно от тяхната възстановима стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на нетекущите материални активи. Възстановимата им стойност е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определяне на стойността при употреба на нетекущите материални активи бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния нетекущ материален актив. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения нетекущ материален актив не е формиран в предходни отчетни периоди преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на преоценъчния резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, в който случай надвишението се включва като корекция на друг всеобхватен доход в Отчета за всеобхватния доход.

Отписване

Балансовата стойност на даден имот, машина или съоръжение се отписва при продажба; когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него поради липса.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина или съоръжение, се включват в Отчета за всеобхватния доход, когато съответният нетекущ материален актив бъде отписан (освен ако МСС 17 Лизинг не изисква друго при продажба и обратен лизинг). Печалбите

или загубите от освобождаване от нетекущи материални активи се определят като постъпленията от продажби (освобождаване) се намаляват с балансовата стойност и свързаните с продажбите разходи.

Дължимото вземане при освобождаване от имоти, машини и съоръжения се признава първоначално по справедлива стойност.

2.13. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация. В техния състав са включени лицензи за използване на програмни продукти и ремонти на наети активи.

Нематериални активи се признават в случай, че удовлетворяват определението за такива, посочено в МСС 38 Нематериални активи, а именно:

- отговарят на определението за нематериален актив;
- при придобиването им могат надеждно да бъдат оценени;
- от използването на съответния нематериален актив се очакват икономически изгоди, доказани с наличие на план за набавяне на достатъчни ресурси, позволяващи на предприятието да получи очакваните икономически изгоди; възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на Дружеството относно употребата му или има ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

Външно създадените нематериални активи при първоначалното им придобиване се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за подготовка на нематериалните активи да бъдат използвани по предназначение. Преки разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за инсталиране, разходи за хонорари на лицата, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 години за програмни продукти и 3 години за всички останали нематериални активи.

Разходи, свързани с поддръжка на първоначално установената стандартна ефективност, извършени след въвеждане в експлоатация на нематериалните активи, се признават като текущи в момента на извършването им. С разходите, които водят до увеличаване на очакваните бъдещи икономически ползи от използването на даден нематериален актив над първоначално установената стандартна ефективност, се коригира балансовата стойност на съответния нематериален актив.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тя би могла да надвиши тяхната

възстановима стойност. Тогава обезценката се включва като текущ разход в Отчета за всеобхватния доход.

Балансовата стойност на даден нематериален актив се отписва при продажба или когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, се включват в Отчета за всеобхватния доход, когато съответният нематериален актив бъде отписан. Печалбите или загубите от освобождаване от нематериални активи се определят като постъпленията от продажби (освобождаване) се намаляват с балансовата стойност и свързаните с продажбите разходи.

2.14. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от цена на придобиване (себестойност) и нетна реализируема стойност.

Цената на придобиване (себестойността) на суровините, материалите и стоките в готов вид се формира от всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалните запаси в готов за тяхното използване вид.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден материален запас в нормалния ход на стопанската дейност на Дружеството, намалена с приблизително определените разходи по довършването му в търговски вид и тези, необходими за продажбата.

Към датата на съставяне на финансовия отчет нетната реализируема стойност на материалните запаси е по-висока от тяхната отчетна стойност.

При отписване (продажба) на материални запаси се използва методът на първа входяща – първа изходяща цена (себестойност).

Когато се продават материални запаси, тяхната балансова стойност се признава като текущ разход в отчетния период, през който е бил признат съответният приход. Печалбите или загубите от продажби на материални запаси се определят като постъпленията от продажби се намаляват с балансовата стойност и свързаните с продажбите разходи.

2.15. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Лихвоносните заеми и другите предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по номинална стойност, която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тях. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и другите предоставени финансови ресурси последващо се оценяват по амортизируема стойност,

определена чрез прилагане метода на ефективната лихва. Печалбите (лихвите) от предоставените заеми се посочват към "Други приходи от дейността" в Отчета за всеобхватния доход.

Лихвоносните заеми и другите предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди вземането си в срок над 12 месеца от датата на съставяне на финансовия отчет.

2.16. Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника .

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупения коректив за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 годнина

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Очакваните кредитни загуби на търговските вземания се начисляват като разходи за обезценка на активи и чрез съответна корективна сметка за всеки вид вземане. Посочват се съответно в отчета за всеобхватния доход и в намаление на търговските вземания, като коректив от очаквани загуби .

Не са начислени коректив за загуби от търговски вземания и вземания от свързани предприятия за 2018 година и за 2017 година.

Счетоводна политика приложима до 31 декември 2017 г.

Търговските вземания се отчитат и представят по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на евентуалната обезценка за

несъбираеми суми. Приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това или когато дадено вземане се прецени като напълно несъбираемо. Отписването се представя като текущ разход на Дружеството, освен в случаите на направена обезценка за несъбираеми суми, която се отчита по отделна корективна счетоводна сметка за всеки вид вземане. Последващото отписване на обезценени вземания намалява формирания коректив.

2.17. Пари и парични еквиваленти

Дружеството е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци. Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Като инвестиционна дейност се класифицират парични потоци, чийто резултат е признаване в отчета за финансовото състояние на актив.

За целите на съставяне на Отчета за паричните потоци:

✓ Паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС.

✓ ДДС при покупки и продажби на нетекущи материални и нематериални активи се посочва към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява в оперативните парични потоци на Дружеството за съответния отчетен период.

✓ Лихвите по предоставени/ получени заеми се включват като постъпления/ плащания към финансова дейност.

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателни сметки, а паричните еквиваленти – краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца.

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 годнина

Паричните средства и еквиваленти се представят последващо по амортизирана стойност, без натрупания коректив за очаквани кредитни загуби.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 годнина

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупаната обезценка за реално понесени кредитни загуби.

2.18. Текущи и нетекущи пасиви

Предприятието класифицира пасив като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ. Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

2.19. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Лихвоносните заеми и другите привлечени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тях. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и другите привлечени финансови ресурси последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси. Загубите (лихвите) от получените заеми се посочват като финансови разходи в Отчета за всеобхватния доход.

Лихвоносните заеми и другите привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на съставяне на финансовия отчет.

2.20. Лизинг

Финансов лизинг

Лизинг, при който се трансферира към Дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху даден нетекущ актив, се капитализира в Отчета за финансовото състояние на лизингополучателя и се представя като имоти, машини и съоръжения под финансов лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска – по

настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват като финансови разходи в Отчета за всеобхватния доход.

Придобитите под финансов лизинг нетекущи материални активи се амортизират на база полезния им живот.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху даден нетекущ актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Постъпленията от оперативен лизинг се признават като текущ приход в Отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за срока на оперативния лизинг.

Разходите, извършвани във връзка с генериране на доходи от наеми, представляват текущ разход в отчетния период, през който е бил признат съответният приход.

"ФОРТУНА-КОМ" ООД използва в дейността си нетекущи материални активи под наем. Плащанията по оперативен лизинг (разходите за наеми) представляват текущ разход за съответния отчетен период.

2.21. Потенциални ефекти от прилагането на нов МСФО 16 Лизинг

Оценката на дружеството за ефекта от този нов стандарт е представена по-долу:

МСФО 16 *Лизинг* е новият стандарт за третиране на лизинговите договори. Той заменя МСС 17 *Лизинги* и свързаните с него ПКР + КРМСФО.

МСФО16 установява принципи и правила за признаване, оценка, представяне и оповестяване на лизинга.

Ефекти на отчитане при лизингополучателя

МСФО 16 установява лизингополучателите да отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, аналогично на отчитането на финансовия лизинг по МСС17. Съгласно новия стандарт един договор съдържа лизинг, ако той прехвърля правото да се контролира ползването на даден идентифициран актив за определен период от време срещу възнаграждение. При стартирането на лизинга се признава актив, под формата на „правото на ползване" на отдадения актив, и финансов пасив, представляващ настоящата стойност на задължението за плащане на лизинговите суми. Единствените изключения са лизингови договори с кратък срок и/или ниска стойност. Лизингополучателите ще признават разходи за лихви по лизинговото задължение и респ. амортизационен разход – за формирания актив: "право на ползване. Ако лизингополучателите изберат да ползват облекченията на стандарта за лизингови договори с

кратък срок и/или на ниска стойност, то лизинговите плащания, свързани с тези договори следва да се отчитат като разходи на линеен принцип през периода на договора или на друга систематична база близка до отчитането на оперативен лизинг по МСС 17.

2.22. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите задължения се отчитат по стойността на оригинално издадените фактури (себестойност), която се приема за справедлива стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Когато задълженията към доставчици са разсрочени извън нормалните кредитни срокове, те се отчитат по сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база лихвеното равнище по привлечените от Дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение, а разликата между сегашната стойност и общата сума на плащанията се признава като финансов разход (лихва) в Отчета за всеобхватния доход.

2.23. Доходи на персонала

Трудовите и осигурителните отношения с работниците и служителите в Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в РБългария. Във "ФОРТУНА-КОМ" ООД се начисляват и реализират суми за доходи на персонала по видове, както следва:

Краткосрочни доходи

Краткосрочни са онези доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, които са изискуеми в рамките на 12 месеца от края на отчетния период, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия за тяхното получаване. Те се признават като текущ разход в Отчета за всеобхватния доход в отчетния период, в който е положен трудът, и като текущо задължение в Отчета за финансовото състояние (след приспадане на всички платени вече суми и удръжки) в недисконтиран размер.

Към датата на съставяне на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан платен годишен отпуск. В оценката се включват приблизителната сума в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения, както и разходите за осигуровки, които работодателят дължи върху тези суми. Очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски се признават като текущ разход в Отчета за всеобхватния доход. Предприятието признава като текущо задължение в Отчета за финансовото състояние недисконтираната сума на оценените разходи за платен годишен отпуск, които се очаква да бъдат изплатени на работниците и служителите в замяна на техния труд за предходни отчетни периоди.

Доходи при напускане

Доходи при напускане са доходите при прекратяване на трудовото или служебното правоотношение преди нормалния срок за пенсиониране.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор всички дължими обезщетения, залегнали в него. В Дружеството няма сключен Колективен трудов договор и се приемат размерите, посочени в Кодекса на труда.

След изплащането на съответните обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент на база анонсиран план за прекратяване на трудовия договор със съответните лица, без да има възможност за отмяна, или при формалното издаване на документи за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в Отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност. Към датата на съставяне на този финансов отчет Дружеството няма такива задължения.

Доходи след напускане

Доходи след напускане на работа са доходите на персонала, които са платими след приключване на трудовото или служебното правоотношение – пенсии, медицинско обслужване и др.

Програма с определени осигурителни вноски

Осигурителните и пенсионните планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското осигурително законодателство и са планове с дефинирани осигурителни вноски. Съгласно тях работодателят плаща месечно определени осигурителни вноски във фонд "Пенсии", фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти, и няма правно или конструктивно задължение да доплаща в осигурителните фондове бъдещи осигурителни вноски в случаите, когато те нямат достатъчно парични средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Осигуровките се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Дължимите от работодателя вноски за социално и здравно осигуряване се признават като текущ разход в Отчета за всеобхватния доход в отчетния период на

начисляване на съответните доходи, с които те са свързани, и като текущо задължение в Отчета за финансовото състояние в недисконтиран размер.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Програма с определени доходи

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда Дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия им стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват "планове с дефинирани доходи". Разходи за дългосрочни задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране не са признати в Отчета за всеобхватния доход за текущия отчетен период.

Други дългосрочни доходи на персонала са онези доходи на персонала, платими след 12 или повече месеца от края на отчетния период, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия за тяхното получаване.

2.24. Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие и е вероятно, че погасяването/ уреждането му е свързано с изтичане на ресурси. Те се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството на Дружеството към датата на съставяне на финансовия отчет за разходите, необходими за погасяването/ уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за погасяване/ уреждане на задължението, да бъдат възстановени от трето лице, Дружеството признава вземане в Отчета за финансовото състояние, ако е налице висока степен на сигурност за неговото получаване и стойността му може надеждно да бъде установена, и доход (кредит) по същата позиция в Отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

2.25. Собствен капитал

Основен капитал

"ФОРТУНА-КОМ" ООД е създадено като дружество с ограничена отговорност. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на дружествен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на Дружеството за изпълнение на техните вземания от него. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда дялове. Както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. основният капитал на

"ФОРТУНА-КОМ" ООД възлиза на 5 хил.лв. и е внесен изцяло. Той се състои от дяловете на съдружниците – 500 дяла с номинална стойност 10 лв. всеки.

2.26. Финансов резултат за текущия период

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго. Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

2.27. Данъци

Данъци върху дохода

Текущият данък върху дохода се определя в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство. Данъчният финансов резултат се определя, като счетоводния финансов резултат се преобразува по ред и начин, определени със Закона за корпоративното подоходно облагане с постоянни и временни данъчни разлики и други суми ,предвидени в закона. Номиналната данъчна ставка за 2018 г. е 10% (31.12.2017 г.: 10%).

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовият пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на съставяне на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата изготвяне на финансовия отчет и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят),

на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила и са посочени компенсирано в отделна статия на отчета за финансовото състояние.

Към 31 Декември 2018 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при данъчна ставка 10% (31 Декември 2017 г.: 10%).

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.
- Сумите на данъчен кредити за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми за други данъци. Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- Текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.
- Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.
- Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:
ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги, не е възстановим от данъчните власти, в който случай данъкът се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е приложимо; и
вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС
Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

2.28. Финансови инструменти

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 година

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или иструмент на собствения капитал на друго предприятие.

2.1.1. Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Оценяване

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (с прекласификация в печалбата или загубата);
- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (без прекласификация в печалбата или загубата);
- Финансови активи (дългови инструменти, капиталови инструменти и деривативи), оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

През текущия период Дружеството отчита финансови активи в една от тези категории – финансови активи по амортизирана стойност .

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най -съществена за дружестовто.

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания и други вземания (т.е. вземания по търговски кредити и други) се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви според прилагания бизнес модел.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Отписване

Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички *дългови инструменти,* които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични

потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Към всяка отчетна дата то определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Дружеството преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Дружеството преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение над 60 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* Дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

2.1.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описана по долу.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория е от съществено значение за дружеството. След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна в пари и/или непарични активи се признава в печалба и загуби за периода.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в "кредити и вземания", вкл. парите и паричните еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството на Дружеството определя класификацията на финансовите активи на Дружеството към датата на първоначалното им признаване в Отчета за финансовото състояние.

Обичайно Дружеството признава в Отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от Отчета за финансовото състояние, когато правата за получаване на парични средства от тях са изтекли или са прехвърлени и Дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху финансовите активи на друго дружество (лице).

Кредити и вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в Отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използване метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези финансови активи се включват в групата на текущите, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на Дружеството, а останалите – като нетекущи. Финансовите активи включват предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, пари и парични еквиваленти, от Отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при текущите вземания под 3 месеца, където признаването на такава е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се посочва към "Други приходи от дейността" в Отчета за всеобхватния доход.

Финансови пасиви

Дружеството класифицира дълговите си финансови инструменти като финансови задължения. Финансовите пасиви включват получени заеми и задължения към доставчици и други контрагенти, от Отчета за финансовото състояние. Първоначално те се признават в Отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

Ефект от прилагане на МСФО 9

Ръководството на Дружеството е идентифицирало следните области, които са с очакван ефект от прилагането на МСФО 9:

- класификация и оценяване на финансовите активи на Дружеството
- оценяване на новите критерии, които взимат под внимание договорните парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани.

Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира съответните договорни парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

Класификация на финансовите активи на датата на първоначалното прилагане на МСФО 9 (01.01.2018 г.)

ФИНАНСОВИ АКТИВИ	МСС 39		МСФО 9		РАЗЛИКА	Бизнес модел
	Категория	Балансова стойност (хил. лв.)	Категория	Балансова стойност (хил. лв.)		
Вземания от свързани предприятия	Кредити и вземания	245	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	245	-	Държани за събиране на договорените парични потоци
Търговски вземания	Кредити и вземания	10 633	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	10 633	-	Държани за събиране на договорените парични потоци
Пари и парични еквиваленти	Кредити и вземания	3 987	Парични средства	3 987	-	Държани за събиране на договорените парични потоци
Депозити/гаранции в търговски дружества	Кредити и вземания	5	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	5	-	Държани за събиране на договорените парични потоци
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ		**14 870**		**14 870**	-	

Към датата на първоналното прилагане на МСФО 9 (1.01.2018 г.) Дружеството няма вземания в просрочия, за които към 1.01.2018 г. да се начисли кредитна загуба.

2.29. Ключови приблизителни оценки с определящо значение при прилагане на счетоводната политика и предположения с висока несигурност

Дружеството извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати. Ключовите приблизителни оценки, при които има значителен риск от последваща съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите, са дискутирани по-долу.

Полезен живот на нетекущите материални и нематериални активи

Ръководството на Дружеството определя очаквания полезен живот и разходите за амортизации, свързани с притежаваните нетекущи материални и нематериални активи. Тази приблизителна оценка се базира на определяне на жизнения цикъл на нетекущите материални и нематериални активи. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени в пазарната среда. Ръководството на Дружеството ще увеличи разходите за амортизации, където полезният живот е по-малък от предварително определения (очаквания), или ще отпише или обезцени технологично остарели или нестратегически нетекущи материални и нематериални активи, които не са в действие или са продадени/ ликвидирани.

Данъци върху дохода

Дружеството е данъчен субект, попадащ под юрисдикцията на данъчната администрация. Значителна преценка е необходимо да бъде направена за определяне на данъчната провизия.

Съществуват множество примери, за които окончателно определеният данък е неуточнен в нормалния ход на дейността. Дружеството признава пасиви за очаквани данъчни задължения на база преценката на ръководството на Дружеството. Когато окончателният данъчен резултат от подобни събития е различен от първоначално отчетените суми, тези разлики ще имат влияние върху текущия данък върху дохода и провизиите за отсрочени данъци в периода на данъчните ревизии.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към датата на съставяне на всеки финансов отчет ръководството на Дружеството организира преглед за обезценка на имотите, машините и съоръженията. Към 31 Декември 2018 г. то е направило такъв преглед, в резултат на което е преценило, че не са налице индикатори за обезценка. Във финансовия отчет не е отчетена загуба от обезценка на имоти, машини и съоръжения.

Към 31 Декември 2017 г. е извършен аналогичен преглед за обезценка на имотите, машините и съоръженията, въз основа на който ръководството на Дружеството е преценило, че също не са били налице условия за обезценка.

Обезценка на материални запаси

Към датата на съставяне на всеки финансов отчет ръководството на Дружеството извършва преглед и анализ на наличните материални запаси чрез комисия, в която участват експерти и специалисти от предприятието. Комисията прави преглед и анализ на всички налични материални запаси по отношение на основни показатели – еднородност, търговски вид, срок на годност и т.н., и определя експертни цени. Предложените експертни цени са съобразени с достигнатите цени по сключени договори за реализация на вътрешния и външните пазари, динамиката на търсенето и предлагането на материалните запаси, последните ценови равнища и тенденции при сделки с аналогични материални запаси. За изчисляването на нетната реализируема стойност на отделните видове материални запаси от експертно определените продажни цени се изключват предполагаемите преки разходи, свързани с продажбите. При оценка на наличните материални запаси, за които има сключени договори за продажби, нетната реализируема стойност се определя на база цената по договор, намалена с разходите за продажби. Материални запаси, необвързани с договори за продажби, се оценяват в зависимост от предположенията за възможностите за тяхната бъдеща реализация. На база на този преглед и анализ както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. комисията не е направила предложение за обезценка на наличните материални запаси.

Обезценката на материалните запаси се изчислява като разлика между тяхната отчетна стойност, посочена в Отчета за финансовото състояние преди прегледа и анализа, и нетната им реализируема стойност, определена на база експертните цени по посочения по-горе начин.

Обезценка на вземания

При обезценка на вземания, Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО9 – Финансови инструменти и на база матричен модел за процента на кредитната загуба.

2.30. Справедливи стойности

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката (изходна цена). Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването по справедлива стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Дружеството преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването по справедлива стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер/ (и) от едно ниво в друго.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

2.31. Нови и изменени стандарти и разяснения

Счетоводните политики на Дружеството са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период.

Дружеството се е запознало с всички долуупоменати нови стандарти, изменения и разяснения, които са били издадени и ги е взело впредвид при изготвянето на текущите финансови отчети.

Онези стандарти, приложими към текущите финансови отчети засягат само оповестявания към тях без това да води до преизчисления с обратна сила, рекласификации и ретроспективно представяне и оповестяване на суми на елементи от финансовите отчети както това се изисква съгласно МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки".

❖ ***Изисквания за прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения,влезли в сила за финансовата 2017 г., които имат дата на влизане в сила, приета от СМСС за годишни периоди, започващи на или след 1 Януари 2017 г.***

Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби (Изменения на МСС 12)

Издаден на 19 Януари 2016 г. дата на влизане в сила: 1 Януари 2017 г.

Изменя МСС 12 Данъци върху дохода за изясняване на следните аспекти:

✓ Нереализирани загуби от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност и по цена на придобиване за данъчни цели пораждат приспадаща се временна разлика, независимо от това дали държателят на дълговия инструмент очаква да възстанови балансовата стойност на дълговия инструмент чрез продажба или чрез употреба.

✓ Балансовата стойност на актив не ограничава оценката на вероятните бъдещи облагаеми печалби.

✓ Приблизителните оценки на бъдещи облагаеми печалби изключват данъчни отчисления, произтичащи от обратното проявление на облагаеми временни разлики.

✓ Предприятието оценява отсрочен данъчен актив в комбинация с други отсрочени данъчни активи. Когато данъчно законодателство ограничава използването на данъчни загуби, предприятието следва да оцени отсрочен данъчен актив в комбинация с други отсрочени данъчни активи от същия вид.

- ***Инициатива за оповестяване (Изменения на МСС 7)***

Издаден на 29 Януари 2016 г. дата на влизане в сила: 1 Януари 2017 г.

Изискване за оповестявания, които дават възможност на потребителите на финансовите отчети да оценят промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност.

- ***Годишни подобрения цикъл 2014-2016 (Изменения на МСФО12)***

/ Дата на издаване: 7 февруари 2018; измененията в МСФО 12 имат дата на влизане в сила, приета от СМСС за годишни периоди, започващи на или след 1 Януари 2017 г. /

Прави промени в следните стандарти:

✓ **МСФО 1** - Изтрива краткосрочното освобождаване от изискванията на параграфи Е3-Е7 на МСФО 1, защото те вече са обслужили предназначената цел;

✓ **МСФО 12** - изяснява обхвата на стандарта, като се посочва, че изискванията за оповестяване в стандарта, с изключение на тези в параграфи Б10-Б16, се прилагат за участията на предприятието, посочени в параграф 5, които са класифицирани като държани за продажба, като държани за разпределение или като

преустановени дейности в съответствие с МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности;

✓ **МСС 28** - пояснява, че когато инвестиция в асоциирано или съвместно предприятие е държана от предприятие, което е организация за рисков капитал, или друго предприятие, отговарящо на такива критерии, то може да избере оценяване на тази инвестиция по справедлива стойност в печалбата или загубата (опция на справедливата стойност), в съответствие с параграф 18 на МСС 28. Преди ревизията опцията за справедливата стойност се явяваше изключение от обхвата на МСС 28.

❖ ***Стандарти и изменения, които са издадени към отчетната дата, но не са приложими за финансовата 2017 г. и не са възприети за ранно прилагане от дружеството***

- ***МСФО 9 Финансови инструменти (2014)***

/Издаден на 25 Юли 2014 г.; Датата на влизане в сила на СМСС е 1 Януари 2018 г.;

Финализирана версия на МСФО 9, която съдържа изисквания за отчитане на финансови инструменти, заменящи МСС 39 *„Финансови инструменти: Признаване и оценяване"*. МСФО 9 (2014 г.) заменя МСФО 9 (2009), МСФО 9 (2010 г.) и МСФО 9 (2013 г.),

Стандартът съдържа изисквания в следните области:

➢ ***Класификация и оценка*** - Финансовите активи се класифицират в зависимост от бизнес модела, в рамките, на който биват държани и договорните характеристики на паричните им потоци. Версия 2014 на МСФО 9 въвежда категория "справедлива стойност в друг всеобхватен доход" за някои дългови инструменти. Финансовите пасиви се класифицират по същия начин както съгласно МСС 39, но има разлики в изискванията, които се прилагат по отношение на оценката на собствения кредитен риск на предприятието.

➢ ***Обезценка*** - Версия 2014 на МСФО 9 въвежда модел *"очаквана кредитна загуба"* при измерване на обезценката на финансови активи, така че вече не е необходимо да е настъпило кредитно събитие , за да бъде призната кредитна загуба.

➢ ***Отчитане на хеджирането*** - Въвежда нов счетоводен модел на хеджирането, който е предназначен да бъде по-тясно свързан с това как предприятията предприемат дейности по управление на риска, когато хеджират финансови и нефинансови рискови експозиции

➢ ***Отписване*** - *Изисквания* за отписване на финансови активи и пасиви са пренесени от МСС 39.

Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на финансовите активи и пасиви. Дружеството не е издател на ценни книжа не притежава финансови активи „инвестиции в корпоративни облигации", които не се оценяват по справедлива стойност чрез печалбата и загубата. Ръководството е обърнало особено внимание за правилна оценка на въздействието на изискванията за обезценка на вземанията, особено при оценката за възникване на съществено увеличение на кредитния риск. То не договаря вземания с матуритет над 12 месеца и с увеличен кредитен риск на клиентите.

- ***МСФО 15 Приходи по договори с клиенти***

/Издаден на 28 Май 2014 г; Дата за влизане в сила за периоди, започващи на или след 1 Януари 2018 г.

Стандартът въвежда единен модел, базиран на пет стъпки, приложим за всички договори с клиенти.

Петте стъпки са както следва:

- ✓ Идентифициране на договора с клиента;
- ✓ Идентифициране на задълженията за изпълнение по договора;
- ✓ Определяне на възнаграждението по сделката;
- ✓ Разпределяне на възнаграждението по сделката между отделните задължения за изпълнение;
- ✓ Признаване на приходи при удовлетворяване на задълженията за изпълнение.

Предоставят се насоки по въпроси, свързани с момента на признаване на приходите, отчитане на променливо възнаграждение, разходи за изпълнение и получаване на договор и други, свързани с тях въпроси. Въведени са и нови изисквания за оповестяване на приходите.

- ***Разяснения на МСФО 15 "Приходи по договори с клиенти"***

/Издаден на 12 Април 2016 г; дата на влизане в сила: 1 Януари 2018 г.;

Изменя се МСФО 15" Приходи по договори с клиенти", за да се изяснят три аспекта на стандарта (идентифициране на задължения за изпълнение, съображения, свързани с принципал - агент и лицензиране), както и да се дадат някои преходни облекчения за модифицирани и приключени договори.

Ръководството на дружеството внимателно е изследвало търговските си практики за възможни промени в момента на признаване на приходи, като е извършило задълбочен анализ на сключените договори, с изключение на най-опростените, за да се определи въздействието, което бъдещото прилагане на МСФО 15 ще има върху финансовото състояние и финансовия резултата на предприятието. Вниманието му беше съсредоточено върху новия модел за прехвърляне на стоките и услугите на база контрол, което би променило момента на признаване на приходи в съответствие с постановките на МСФО 15. В резултат на това ръководството установи, че новата рамка на признаване на приходи не води до промяна на счетоводната политика прилагана в настоящия финансов отчет. В обичайната си търговска практика дружеството контролира конкретните стоки (или услуги) преди прехвърлянето им на клиента, т. е. то действа като принципа.

- ***МСФО 16 Лизинг***

/Издаден на 13 Януари 2016 г; Датата на влизане в сила: 1 Януари 2019 г.

МСФО 16 уточнява как предприятие, отчитащо съгласно МСФО следва да признава, оценява, представя и оповестява лизинг. Стандартът въвежда единен счетоводен модел за отчитане на лизинг при лизингополучателя, изискващ лизингополучателят да признава активи и пасиви по всички лизингови договори, освен в случаите, когато срокът на лизинговия договор е 12 месеца или по-малко или базовия актив е с ниска стойност.

Счетоводното третиране при лизингодателите продължава да бъде подобно на сегашната практика - т.е. лизингодателите продължават да класифицират лизинга като финансов и оперативен лизинг.

- ❖ ***Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС***

Към датата на издаване на този финансов отчет са издадени, но не са приети от ЕС, нови стандарти и разяснения, както и промени в стандарти и разяснения, които не са били приети за по- ранно приложение от дружеството. Ръководството е направило проучване и счита, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството, (с изключение на следния стандарт, който би могъл да има влияние):

- ***КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и предварително възнаграждение***

/ Дата на издаване: 8 декември 2016; Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. Все още не е одобрено за използване в ЕС./

Разяснението разглежда сделки в чуждестранна валута или части от сделки, при които:

- ✓ е на лице възнаграждение, което е деноминирано или оценено в чуждестранна валута;
- ✓ предприятието признава авансов актив или пасив по отсрочен приход във връзка с това възнаграждение, преди признаването на съответния актив, разходи или приходи; и
- ✓ авансовият актив или пасив по отсрочени приходи е непаричен

- ***КРМСФО 23 Несигурност при третирането на данъка върху доходите***

Издаден: 7 юни 2017 г; В сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.; Все още не е възприет за употреба в ЕС.

Разяснението се отнася до определянето на облагаемата печалба (данъчната загуба), данъчните основи, неизползваните данъчни загуби, неизползваните данъчни кредити и данъчните ставки, когато съществува несигурност по отношение на третирането на данъка върху доходите съгласно МСС 12. Разяснението по-специално разглежда:

- ✓ Дали данъчните третирания трябва да се разглеждат колективно;
- ✓ Предположения за данъчни проверки;
- ✓ Определянето на облагаема печалба (данъчна загуба), данъчни основи, неизползвани данъчни загуби, неизползвани данъчни кредити и данъчни ставки;
- ✓ Ефекта от промени във фактите и обстоятелствата

- ***Класификация и оценка на сделки на базата на акции (Изменения на МСФО 2)***

/Издаден на 20 Юни 2016 г.; Датата на влизане в сила на СМСС е 1 Януари 2018 г.; Все още не е възприет за използване в ЕС

Изменя МСФО 2 Плащане на базата на акции, за да разясни стандарта по отношение на отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства, които включват условие за изпълнение, класификацията на сделки с плащане на базата на акции с характеристики на нетно уреждане, и отчитането на модификации на сделки с плащане на базата на акции от такива, уреждани с парични средства на такива, уреждани чрез емисия на инструменти на собствения капитал.

- ***Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти" с МСФО 4 "Застрахователни договори" (Изменения на МСФО 4)***

/Издаден на 12 Септември 2016 г.;/ Разсрочен метод на прилагане при първоначално прилагане на МСФО 9.; приложим за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. и е налице само за три години след тази дата.

Изменя МСФО 4 Застрахователни договори, за да предостави две опции на предприятията, които издават застрахователни договори, попадащи в обхвата на МСФО 4

- ***Прехвърляне на инвестиционни имоти (Изменения на МСС 40)***

/ Дата на издаване: 8 декември 2016; В сила за годишни периоди, започващи на или след 01 Януари 2018

Все още не е одобрен за употреба в ЕС.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Изменя параграф 57, за да посочи, че предприятието трябва да прехвърля имот към, или от, инвестиционен имот, когато и само когато съществуват доказателства за промяна в употребата. Промяната в употребата възниква, ако имотът отговаря или престане да отговаря, на определението за инвестиционен имот. Промяна в намеренията на ръководството за използване на даден имот само по себе си не представлява доказателство за промяна в употребата.

- ***Опция за предплащане с отрицателно възнаграждение (Изменения на МСФО 9)***

Издаден: 12 октомври 2017 г; В сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.; Все още не е възприет за употреба в ЕС.

Изменя съществуващите изисквания в МСФО 9 относно правата на прекратяване, като позволява оценяване по амортизирана стойност (или, в зависимост от бизнес модела, по справедлива стойност в друг всеобхватен доход) дори в случай на отрицателни компенсационни възнаграждения.

- ***Дългосрочни дялови участия в Асоциирани и Съвместни предприятия (Изменения на МСС 28)*** *Издаден: 12 октомври 2017 г; В сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.; Все още не е възприет за употреба в ЕС.*

Пояснява, че предприятието прилага МСФО 9 Финансови инструменти към дългосрочни дялове в асоциирано или съвместно предприятие, които представляват част от нетната инвестиция в асоциираното или в съвместното предприятие, но към които не се прилага методът на собствения капитал.

- ***Годишни подобрения в МСФО цикъл 2015-2017***

Издаден: 12 декември 2017 г; В сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.; Все още не е възприет за употреба в ЕС.

Въвежда изменения в следните стандарти:

МСФО 3 и МСФО 11 – Измененията в МСФО 3 пояснят, че когато предприятието придобие контрол върху бизнес, който представлява съвместна дейност, то прави преоценка на държания преди това дял в този бизнес. Измененията на МСФО 11 пояснят, че когато предприятието придобие съвместен контрол върху бизнес, който представлява съвместна дейност, предприятието не прави преоценка на държания преди това дял в този бизнес.

МСС 12 - Измененията пояснят, че всички данъчни последици от дивидентите (т.е. разпределението на печалбите) трябва да бъдат признати в печалбата или загубата, независимо от това как възниква данъкът.

МСС 23 – Измененията пояснят, че ако даден заем остане неизплатен, след като съответният актив е готов за неговата предвидена употреба или продажба, този заем става част от общите привлечени средства на предприятието при изчисляване на процента на капитализация на общите заеми.

- ***МСФО 17 Застрахователни договори***

/ Дата на издаване: 18 май 2017; В сила за годишни периоди, започващи на или след 01 Януари 2021/ Все още не е одобрен за употреба в ЕС/

МСФО 17 заменя МСФО 4 Застрахователни договори от 1 Януари 2021

МСФО 17 изисква застрахователните пасиви да се оценяват при текуща стойност на изпълнение и осигурява по-унифициран подход за оценяване и представяне на всички застрахователни договори. Тези изисквания имат за цел да постигнат последователно, принципно отчитане на застрахователни договори.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

3.01. Имоти, машини и съоръжения

	Машини и оборудване	Транспортни средства	Компютърна техника	Офис оборудване	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
01.01.2017							
Отчетна стойност	**13**	**947**	**58**	**25**	**45**	**7**	**1 095**
Амортизация	**(12)**	**(845)**	**(43)**	**(9)**	**(17)**		**(926)**
Балансова стойност	**1**	**102**	**15**	**16**	**28**	**7**	**169**
Придобивания (отчетна стойност)	**31**	**95**	**18**	**12**	**1**	**-**	**157**
Покупка	31	95	18	12	1		**157**
Намаления (балансова стойност)	**-**	**(12)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(12)**
Продажба		(12)					**(12)**
Амортизация за периода	**(6)**	**(64)**	**(14)**	**(4)**	**(5)**		**(93)**
Изменения на амортизацията	**-**	**143**	**-**	**-**	**-**	**-**	**143**
Амортизация на отписаните активи		143					**143**
Балансова стойност в края	**26**	**121**	**19**	**24**	**24**	**7**	**221**
31.12.2017							
Отчетна стойност	**44**	**887**	**76**	**37**	**46**	**7**	**1 097**
Амортизация	**(18)**	**(766)**	**(57)**	**(13)**	**(22)**	**-**	**(876)**
Балансова стойност	**26**	**121**	**19**	**24**	**24**	**7**	**221**
01.01.2018							
Отчетна стойност	**44**	**887**	**76**	**37**	**46**	**7**	**1 097**
Амортизация	**(18)**	**(766)**	**(57)**	**(13)**	**(22)**	**-**	**(876)**
Балансова стойност	**26**	**121**	**19**	**24**	**24**	**7**	**221**
Придобивания (отчетна стойност)	**5**	**313**	**21**	**1**	**1**	**-**	**341**
Покупка	5	313	21	1	1		**341**
Намаления (балансова стойност)	**-**	**(3)**	**-**	**-**	**-**	**(7)**	**(10)**
Продажба		(3)					**(3)**
Въведени в експлоатация						(7)	(7)
Амортизация за периода	**(10)**	**(95)**	**(20)**	**(5)**	**(5)**		**(135)**
Изменения на амортизацията	**-**	**429**	**-**	**-**	**-**	**-**	**429**
Амортизация на отписаните активи		429					**429**
Балансова стойност в края	**21**	**336**	**20**	**20**	**20**	**-**	**417**
31.12.2018							
Отчетна стойност	**49**	**768**	**97**	**38**	**47**	**-**	**999**
Амортизация	**(28)**	**(432)**	**(77)**	**(18)**	**(27)**	**-**	**(582)**
Балансова стойност	**21**	**336**	**20**	**20**	**20**	**-**	**417**

Както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. е направен преглед за обезценка на нетекущите материални активи, въз основа на който ръководството на Дружеството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка и такава не е отразена във финансовия отчет.

3.02. Нематериални активи

	Права върху интелектуална собственост	Програмни продукти	Други	Общо
01.01.2017				
Отчетна стойност	**1**	**13**	**2**	**16**
Амортизация		**(13)**	**(2)**	**(15)**
Балансова стойност	**1**	**-**	**-**	**1**
Балансова стойност в края	**1**	**-**	**-**	**1**
31.12.2017				
Отчетна стойност	**1**	**13**	**2**	**16**
Амортизация	**-**	**(13)**	**(2)**	**(15)**
Балансова стойност	**1**	**-**	**-**	**1**
01.01.2018				
Отчетна стойност	**1**	**13**	**2**	**16**
Амортизация	**-**	**(13)**	**(2)**	**(15)**
Балансова стойност	**1**	**-**	**-**	**1**
Балансова стойност в края	**1**	**-**	**-**	**1**
31.12.2018				
Отчетна стойност	**1**	**13**	**2**	**16**
Амортизация	**-**	**(13)**	**(2)**	**(15)**
Балансова стойност	**1**	**-**	**-**	**1**

3.03. Активи по отсрочени данъци

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Начисления за неизползван платен годишен отпуск	30	33

3.04. Материални запаси

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Горива	22	29
Стоки	8 224	7 546
Общо:	**8 246**	**7 575**

След извършен преглед и анализ на наличните стоки както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. чрез комисия, в която участват експерти и специалисти от предприятието, не е направено предложение за обезценка, тъй като не са установени индикатори за такава.

3.05. Вземания от свързани предприятия

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
ТРЕЙДЕК ДООЕЛ	336	245

Вземанията от свързани предприятия са възникнали по повод на сделки за продажби на стоки и услуги. Те са в български лева и евро и са безлихвени.

Забава над 365 дни е приета от Дружеството като индикатор за обезценка, който подлежи на специален анализ и оценка.

Възрастовата структура на вземанията от свързани предприятия, на които не е признавана обезценка, е както следва:

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Отчетна стойност		
до 30 дни	199	-
от 31 до 90 дни	137	245
над 90 дни	-	-
Общо:	**336**	**245**

3.06. Търговски вземания

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Вземания от клиенти	9 579	10 633
Предоставени аванси на доставчици	28	55
Общо:	**9 607**	**10 688**

Дружеството е определило обичаен кредитен период от 30 дни, за който не начислява лихви за просрочие на контрагентите. За част от клиентите, с които то поддържа дългосрочно търговско сътрудничество, се допуска по-дълъг кредитен период (до 365 дни). След изтичане на обичайния или конкретно договорения кредитен период ръководството на Дружеството прави преглед на цялата експозиция на всеки клиент и преценява наличието на условия за обезценка.

Възрастовата структура на търговските вземания, на които не е признавана обезценка, е както следва:

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Отчетна стойност		
до 30 дни	7 915	9 117
от 31 до 60 дни	1 242	975
от 61 до 90 дни	46	65
от 91 до 120 дни	31	10
над 120 дни	345	521
Общо:	**9 579**	**10 688**

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3.07. Други вземания

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Вземания по съдебни спорове	7	7
Депозити/гаранции в търговски дружества	7	5
Вземани по оперативни програми	-	2
Грешни преводи	-	2
Общо:	**14**	**16**

3.08. Пари и парични еквиваленти

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Парични средства в брой	**736**	**663**
Каса в BGN	730	655
Каса в чуждестранна валута	6	8
Парични средства в разплащателни сметки	**2 055**	**3 127**
УниКредит Булбанк АД	1 047	2 983
Райфайзенбанк (България) ЕАД	205	141
Юробанк България АД	99	3
Експресбанк АД	704	-
Други парични средства	**1**	**1**
Блокирани парични средства	**196**	**196**
Общо:	**2 988**	**3 987**

По видове валути	31 Декември 2018	31 Декември 2017
в BGN	2 874	3 808
в EUR	114	179
Общо:	**2 988**	**3 987**

3.09. Финансов лизинг

	31.12.2018			31.12.2017		
	До една година	Над една година	**Общо:**	До една година	Над една година	**Общо:**
Лизингодател						
УниКредит лизинг ЕАД	22	23	45	21	47	68
АутоБохемя АД	9	23	32	-	-	-
Райфайзенлизинг България ЕООД	25	47	72	-	-	-
НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИЗИНГОВИ ВНОСКИ	**56**	**93**	**149**	**21**	**47**	**68**

3.10. Получени търговски заеми

Амортизируемата част на задълженията по получени търговски заеми е както следва:

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
ДЕЛТА-ИГЕ ЕООД	38	38

Получените търговски заеми са при следните условия:

Дружество	**ДЕЛТА-ИГЕ ЕООД**
Дата на договора за паричен заем	25 юли 2008 г.
Договорен размер	59 хил.евро
Оригинална валута	EUR
Лихвен процент	ОЛП на БНБ плюс 2%
Падеж	25 януари 2010 г.
Цел	Оборотни средства
Главница към 31 Декември 2018	*18*
Лихви към 31 Декември 2018	*5*
Главница към 31 Декември 2017	*18*
Лихви към 31 Декември 2017	*5*

Дружество	**ДЕЛТА-ИГЕ ЕООД**
Дата на договора за паричен заем	26 ноември 2010 г.
Договорен размер	250 хил.лв.
Оригинална валута	BGN
Лихвен процент	ОЛП на БНБ плюс 2%
Падеж	26 ноември 2012 г.
Цел	Оборотни средства
Главница към 31 Декември 2018	*9*
Лихви към 31 Декември 2018	*6*
Главница към 31 Декември 2017	*9*
Лихви към 31 Декември 2017	*6*

3.11. Банкови заеми – режим овърдрафт

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Пощенска банка АД	2	988

Към 31 Декември 2018 г. банковите заеми са получени при следните условия:

Кредитор	**Пощенска банка АД**
Дата на договора за банков заем	18.07.2012 (Анекс от 14.11.2017г.)
Договорен размер	1956000
Оригинална валута	BGN
Падеж	25.10.2019
Цел	Оборотни средства
Обезпечение	Залог на стоки в оборот и вземания от клиенти

3.12. Задължения към свързани предприятия

	31 Декември 2018	**31 Декември 2017**
ТРАНСКАПИТАЛ ЕООД	89	97

Задълженията към свързани предприятия са възникнали по повод на покупки на нетекущи материални активи, използвани под наем нетекущи материални активи, извършени транспортни и други външни услуги и др. Те са в български лева и са безлихвени.

3.13. Търговски задължения

	31 Декември 2018	**31 Декември 2017**
Доставчици в BGN	3 857	3 343
Доставчици в чуждестранна валута	4 083	6 596
Общо:	**7 940**	**9 939**

На Дружеството е определен обичаен кредитен период от доставчиците в РБългария от 30 дни, а от тези от чужбина – от 30 до 90 дни, за който не се начисляват лихви за просрочие. С някои от тях се договаря и по-дълъг от обичайния кредитен период.

3.14. Задължения към персонала

	31 Декември 2018	**31 Декември 2017**
Задължения по неизползван платен годишен отпуск	262	281

3.15. Задължения към осигурителни предприятия

	31 Декември 2018	**31 Декември 2017**
Фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ"	-	31
Осигуровки за неизползван платен годишен отпуск	44	17
Общо:	**44**	**48**

3.16. Данъчни задължения

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Корпоративен данък	18	29
ДДС за внасяне	821	931
Други данъци	3	1
Общо:	**842**	**961**

3.17. Други задължения

	31 Декември 2018	31 Декември 2017
Гаранции	-	65

3.18. Основен капитал

Както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. основният капитал на "ФОРТУНА-КОМ" ООД възлиза на 5 000 лв. и е внесен изцяло. Той се състои от дяловете на съдружниците – 500 дяла с номинална стойност 10 лв. всеки. Както към 31 Декември 2018 г., така и към 31 Декември 2017 г. дяловете на съдружниците са разпределени по следния начин:

Съдружници	Дялове	Номинална стойност	Основен капитал в BGN	Основен капитал в хил.лв.
АНДРЕЕВ ИНВЕСТМЪНТ ГРУП АД	450	10	4 500	5
Иван Игнатов Андреев	50	10	500	-

3.19. Неразпределена печалба

	2018	2017
1. Начално салдо	**10 279**	**8 459**
2. Финансов резултат преди данъчно облагане	2 220	2 023
» Корпоративен данък	(219)	(219)
» Отсрочени данъци	(3)	16
3. Разходи за данъци	(222)	(203)
4. Печалба за отчетния период (2 + 3)	**1 998**	**1 820**
5. Неразпределена печалба (1 + 4)	**12 277**	**10 279**

4.01. Приходи от продажби

	2018	2017
Приходи от продажби на стоки	70 206	72 125
Приходи от продажби на услуги	3 992	7 044
Други приходи от продажби	10 209	6 059
Общо:	**84 407**	**85 228**

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

4.02. Себестойност на продажбите

	2018	2017
Разходи за материали	1 382	1 246
Разходи за външни услуги	11 578	12 501
Разходи за амортизации	135	93
Разходи за работни заплати	4 113	3 747
Разходи за осигуровки	720	656
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	7	-
Други разходи	175	111
Балансова стойност на продадените стоки	63 820	64 548
Общо:	**81 930**	**82 902**

4.03. Други приходи от дейността, нетно

	2018	2017
Печалба от продажба на материали	1	1
Печалба от продажба на дълготрайни активи	53	5
Правителствени дарения	2	5
Приходи от лихви, в т.ч.:	38	40
- от свързани лица	-	40
♦ *ТРАНСКАПИТАЛ ЕООД*	18	28
♦ *ВИНСЕНТ АНДРЕЕВ*	20	-
♦ *АНДРЕЕВ ИНВЕСТМЪНТ ГРУП АД*	-	12
Приходи от лихви търговски заеми	-	8
Отписани задължения	27	-
Приходи от валутни операции	-	8
Други приходи от дейността	7	33
Общо:	**128**	**100**

4.04. Административни разходи

	2018	2017
Разходи за материали	4	13
Разходи за външни услуги	319	285
Местни данъци и такси	3	
Други разходи	9	-
Общо:	**335**	**298**

4.05. Други разходи от дейността

	2018	2017
Банкови такси	28	51

4.06. Финансови разходи

	2018	2017
Разходи за лихви и такси за управление по текущи банкови заеми	12	43
Разходи по валутни операции	10	11
Общо:	**22**	**54**

4.07. Разходи за данъци

Основните компоненти на разходите за данъци са:

	2018	2017
Счетоводна печалба по ГДД	2 220	2 023
Данъчни постоянни и временни разлики:		
Данъчни постоянни и временни разлики, с които се увеличава счетоводният финансов резултат	*362*	*347*
Данъчни постоянни и временни разлики, с които се намалява счетоводният финансов резултат	*(387)*	*(188)*
Данъчна печалба по ГДД	2 195	2 182
Разход за корпоративен данък за отчетната година – 10% (2017 г.: 10%)	(219)	(218)
Други данъци	-	(1)
Отсрочени данъци	(3)	16
Общ всеобхватен доход за отчетния период:	**1 998**	**1 820**

5. Сделки със свързани лица

През 2018 г. и 2017 г. Дружеството е осъществявало сделки със следните свързани лица:

Дружество	Вид на свързаността
АНДРЕЕВ ИНВЕСТМЪНТ ГРУП АД	Дружество – майка
ТРАНСКАПИТАЛ ЕООД	Дружество под общ контрол
ИНТЕРРЕНТ ЕООД	Дружество под общ контрол
КАТИ ИНТЕРНАЦИОНАЛ ДООЕЛ	Дружество под общ контрол
ТРЕЙДЕК ДООЕЛ	Дружество под общ контрол

Общият размер на сделките със свързани лица е както следва:

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Доставки от свързани лица, в т.ч.:	**2018**	**2017**
Доставки на материални запаси от:	**37**	**172**
- *дружества под общ контрол*	*37*	*172*
Доставки на услуги от:	**2 471**	**2 287**
- *Дружеството – майка*	*300*	*272*
- *дружества под общ контрол*	*2 171*	*2 015*
Доставки на нетекущи материални активи от:	**27**	**-**
- *дружества под общ контрол*	*27*	-
Общо:	**2 535**	**2 459**

Продажби на свързани лица, в т.ч.:	**2018**	**2017**
Продажби на стоки на:	**687**	**633**
- *дружества под общ контрол*	*687*	*633*
Продажби на услуги на:	**27**	**-**
- дружества под общ контрол	*27*	-
Продажба на нетекущи материални активи на:	**-**	**3**
- *дружества под общ контрол*	-	3
Други продажби от:	**38**	**-**
ЛИХВИ по предоставени заеми	38	-
Общо:	**752**	**636**

6. Ключов управленски персонал

	2018	**2017**
Възнаграждения на управителии	193	212

7. Условни задължения и ангажименти

Фортна-ком ООД е присъединен като кредитор по следните производство по несъстоятелност за: „КМБ България" ЕАД; „ПИКАДИЛИ" ЕАД – установителен иск в производство по несъстоятелност; «Елис - 2005»ЕООД – изп. дело; «Бодинор»ЕООД – изп. дело; «Тринити 7» ООД – изп. дело; „ГАЯ – 08"ЕООД.

Финансови активи, заложени като обезпечение в размер на 196 хил. лева

8. Финансови инструменти по категории

Счетоводните политики за финансови инструменти са приложени за изброените по-долу единици.

Структурата на финансовите активи и пасиви по категории е както следва:

	31 Декември 2018					31 Декември 2017				
	Парични средства	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Общо	Парични средства	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Об
Финансови активи според отчета за финансовото състояние										
Предоставени заеми на свързани предприятия	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вземания от свързани предприятия	-	336	-	-	336	-	245	-	-	2
Търговски вземания	-	9 579	-	-	9 579	-	10 633	-	-	10 6
Пари и парични еквиваленти	2 988		-	-	2 988	3 987		-	-	3 9
Депозити/гаранции в търговски дружества	-	7	-	-	7	-	5	-	-	
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	**2 988**	**9 922**	**-**	**-**	**12 910**	**3 987**	**10 883**	**-**	**-**	**14 8**

	31 Декември 2018				31 Декември 2017			
	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	Финансови пасиви, отчитани по специфично определяна стойност(сборна категория)	Финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата	Общо	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	Финансови пасиви, отчитани по специфично определяна стойност(сборна категория)	Финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата	Общо
Финансови пасиви според отчета за финансовото състояние								
Задължения по финансов лизинг	149	-	-	**149**	68	-	-	**68**
Получени търговски заеми	38			**38**	38			**38**
Банкови заеми	2	-	-	**2**	988	-	-	**988**
Задължения към свързани предприятия	89	-	-	**89**	97	-	-	**97**
Търговски задължения	7 940	-	-	**7 940**	9 939	-	-	**9 939**
Гаранции	-	-	-	-	65	-	-	**65**
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**8 218**	**-**	**-**	**8 218**	**11 195**	**-**	**-**	**11 195**

Дружеството няма практика да работи с деривативни инструменти.

Структура на финансовите активи и пасиви към 31 Декември 2017 г. по категории:

Счетоводните политики за финансови инструменти са приложени за изброените по-долу единици.

Структурата на финансовите активи и пасиви по категории е както следва:

Финансови активи според Отчета за финансовото състояние	**31 Декември 2017**
	Кредити и Вземания
Вземания от свързани предприятия	245
Търговски вземания	10 633
Пари и парични еквиваленти	3 987
Депозити/гаранции в търговски дружества	5
Общо:	**14 870**

Финансови пасиви според Отчета за финансовото състояние	**31 Декември 2017**
	Други финансови пасиви
Задължения по финансов лизинг	68
Получени търговски заеми	38
Банкови заеми	988
Задължения към свързани предприятия	97
Търговски задължения	9 939
Гаранции	65
Общо:	**11 195**

9. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (вкл. валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено – обвързаните парични потоци. Общото управление на финансовия риск е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на материалите, стоките и услугите на Дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободни ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден финансов риск.

Управлението на финансовия риск се осъществява текущо под прякото ръководство на управляващите и финансовите експерти на Дружеството.

По-долу са описани различните видове финансови рискове, на които е изложено Дружеството при осъществяване на своите стопански операции, както и възприетият подход при управлението им.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството осъществява своите сделки основно на вътрешния пазар. То не е изложено на значителен валутен риск, защото почти всички негови стопански операции и сделки са деноминирани в български лева и евро, а последното е с фиксиран валутен курс спрямо българския лев по закон.

Дружеството осъществява основните си доставки в български лева. Доставките в чуждестранна валута са в евро за стоки. Дружеството няма доставки в щатски долари.

За контролиране на валутния риск в Дружеството има въведена система за планиране на доставките от държави в и извън Европейския съюз, както и процедури за контрол върху предстоящите плащания.

б. Ценови риск

Дружеството е изложено на специфичен ценови риск по отношение на цените на продаваните стоки. То не е повлияно от специфичен ценови риск, свързан с внос на материални запаси. Минимизирането на ценовия риск за негативни промени в цените на материалите, стоките и услугите, обект на стопанските операции, се постига чрез периодичен анализ и обсъждане на договорните отношения за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо пазарните промени.

Дружеството не притежава акции и ценни книжа, които са обект на търгуване, както и няма практика да търгува с финансови инструменти – съответно не е изложено на финансови рискове от негативни промени на фондовите пазари.

Дружеството не притежава инвестиции в дъщерни дружества.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовите инструменти да варират поради промяна в пазарните цени.

2018

2018	**Балансова стойност**	**Среден лихвен процент %**	**Ако лихвените проценти са по-високи с 1%**		**Ако лихвените проценти са по-ниски с 1 %**	
			Нетна печалба	**Собствен капитал**	**Нетна печалба**	**Собствен капитал**
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**189**		**(1)**	**(1)**	**1**	**1**
Задължения по финансов лизинг	149	**3%**	(1)	(1)	1	1
Получени заеми от свързани предприятия	-	**3%**	-	-	-	-
Получени търговски заеми	38	**3%**	-	-	-	-
Банкови заеми	2	**3%**	-	-	-	-

2017	Балансова стойност	Среден лихвен процент %	Ако лихвените проценти са по-високи с 1%		Ако лихвените проценти са по-ниски с 1 %	
			Нетна печалба	Собствен капитал	Нетна печалба	Собствен капитал
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**1 094**		**(11)**	**(11)**	**11**	**11**
Задължения по финансов лизинг	68	3%	(1)	(1)	1	1
Получени търговски заеми	38	3%	-	-	-	-
Банкови заеми	988	3%	(10)	(10)	10	10

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, едната страна по финансовите инструменти да не погаси задължението си и по този начин да причини финансова загуба на другата страна. Кредитният риск се преценява поотделно за всяка позиция, като се вземат под внимание индивидуалните особености на длъжника и възможността му да обслужва договорените в инструмента плащания. Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Основно Дружеството е изложено на кредитен риск, в случай че клиентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Политиката на Дружеството в тази област е насочена към осъществяване на продажби на стоки на клиенти с подходяща кредитна репутация, упражняване на регулярен контрол, а също и своевременно управление на вземанията от клиенти.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания от клиенти.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е да не договаря кредитен период. За по–голямата част от клиентите–плащанията от продажбите се извършват предимно по банков път.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на дружеството. За целта ежедневно се прави преглед от финансово-счетоводния отдел и ръководството на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва анализ на неплатените суми.

Паричните средства в Дружеството и разплащателните операции са разпределени в три банка, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

МСФО 9 изисква дружеството да оцени очакваните кредитни загуби с разумна и подкрепяща информация, която е на разположение, без прекомерни разходи и усилия, и тя включва историческа, текуща и прогнозна информация. Дружеството прилага един и същи модел за обезценка за всички финансови инструменти, които подлежат на обезценка, като се премахват редица сложни изисквания според МСС 39.

Ръководството е определило своята политика за оценяване на кредитните загуби.

За вземания от свързани лица,търговски вземания и депозити в банки се прилага опростения метод, като процентите са определени на база минал опит.

Към 01.01.2018 година и към 31.12.2018 година не са изчислени очакваните кредитни загуби, тъй като кредитния риск за вземанията е нищожно нисък, а депозитите в банки са краткосрочни и бързо оборотни.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, при който предприятието среща трудности да спазва задълженията си по отношение на финансовите пасиви, уреждани с парични средства или друг финансов актив.

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. То ползва и привлечени кредитни ресурси.

За да контролира ликвидния риск, Дружеството следи за незабавно плащане на нововъзникналите задължения, а натрупаните стари такива се погасяват по индивидуални споразумения с длъжниците.

Дружеството осъществява наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и относно поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на Дружеството. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово – счетоводния отдел като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Дружеството към датата на съставяне на финансовия отчет, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и паричните потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е станало изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 Декември 2018	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Без матуритет	Общо:
Финансови активи							
Вземания от свързани предприятия	137	199	-	-	-	-	**336**
Търговски вземания	7 397	987	850	-	345	-	**9 579**
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	2988	**2 988**
Депозити/гаранции в търговски дружества	-	-	-	-		7	7
Общо:	**7 534**	**1 186**	**850**	**-**	**345**	**2 995**	**12 910**

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

31 Декември 2017	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Без матуритет	Общ
Финансови активи							
Вземания от свързани предприятия	-	245	-	-	-	-	2
Търговски вземания	5 389	4 273	971	-	-	-	10 6
Пари и парични еквиваленти		-	-	-	-	3987	3 9
Депозити/гаранции в търговски дружества	-	-	-	5	-	-	
Общо:	**5 389**	**4 518**	**971**	**5**	**-**	**3 987**	**10 8**

31 Декември 2017	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Обще
Финансови пасиви							
Задължения по финансов лизинг	2	6	17	43	-	-	6
Получени заеми от свързани предприятия	-	-	-	-	-	-	
Получени търговски заеми	-	-	38	-	-	-	3
Банкови заеми	988	-	-	-	-	-	98
Задължения към свързани предприятия	97	-	-	-	-	-	9
Търговски задължения	6 068	3 871	-	-	-	-	9 93
Общо:	**7 155**	**3 877**	**55**	**43**	**-**	**-**	**11 13**

31 Декември 2018	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Общо:
Финансови пасиви							
Задължения по финансов лизинг	5	9	42	61	32	-	**149**
Получени търговски заеми	-	-	38	-	-	-	**38**
Банкови заеми	2	-	-	-	-	-	**2**
Задължения към свързани предприятия	89	-	-	-	-	-	**89**
Търговски задължения	7 282	598	-	60	-	-	**7 940**
Общо:	**7 378**	**607**	**80**	**121**	**32**	**-**	**8 218**

Риск на лихвоносните парични потоци

Дружеството няма значителна концентрация на лихвоносни активи, с изключение на предоставените заеми на свързани предприятия и свободните парични средства по разплащателни сметки в банки. Затова приходите и входящите оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промени в пазарните лихвени равнища.

Същевременно изходящите парични потоци на "ФОРТУНА-КОМ" ООД за 2018 г. са изложени на лихвен риск от ползване на текущи банкови и търговски заеми в BGN и EUR, договорени с променлив лихвен процент. Паричните средства по разплащателни сметки в банки се олихвяват с лихвени проценти съгласно тарифите на съответните банки, които се запазват относително постоянни за по-дълъг период от време.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в пазарните лихвени равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи лихвоносни позиции и алтернативно финансиране. Изчисления се правят за значителните лихвоносни позиции.

10. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства, стопански изгоди на заинтересованите лица и участниците в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството наблюдава текущо осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. То се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (текущи и нетекущи) така, както са посочени в Отчета за финансовото състояние, и парите и паричните еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към:

	31 Декември 2018	**31 Декември 2017**
Общо дългов капитал, в т.ч.:	9 366	12 485
- *Задължения по финансов лизинг*	*149*	*68*
- *Банкови заеми*	*2*	*988*
Намален с пари и парични еквиваленти	2 988	3 987
Нетен дългов капитал	**6 378**	**8 498**
Общо собствен капитал	12 282	10 284
Общо капитал	**18 660**	**18 782**
Съотношение на задлъжнялост	**34.18%**	**45.25%**

11. Справедливи стойности

За целите на оповестяването на справедливата стойност Дружеството определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, посочена в т. 2.30. от Бележките към финансовите отчети.

Ръководството на Дружеството е преценило, че балансовите стойности на парите и паричните еквиваленти, вземанията от свързани предприятия, задълженията към свързани

предприятия, търговските вземания и задължения се доближават до справедливите им стойности поради краткосрочния характер на тези финансови инструменти.

Ръководството на Дружеството е преценило, че амортизируемите стойности на банковите заеми в режим овърдрафт и на получените търговски заеми се доближават до справедливите им стойности поради текущо променливия размер и краткосрочния характер на тези финансови инструменти.

Приложената таблица показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближена на справедливата стойност.

В таблицата по-долу е представена йерархията на справедливата стойност на активите и пасивите на Дружеството съгласно МСФО 13:

Към 31 Декември 2018	**Баласнова стойност**	***Ниво 1***	***Ниво 2***	***Ниво 3***
Финансови активи		-	-	-
Вземания от свързани предприятия	336	-	-	-
Търговски вземания	9 579	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	2 988	-	-	-
Депозити/гаранции в търговски дружества	7	-	-	-
Общо	**12 910**	-	-	-
Финансови пасиви				
Задължения по финансов лизинг	149	-	143	-
Получени търговски заеми	38	-	-	-
Банкови заеми	2	-	-	-
Задължения към свързани предприятия	89	-	-	-
Търговски задължения	7940	-	-	-
Общо:	**8 218**		**143**	

През текущия отчетен период не е имало трансфери между Ниво 1 и Ниво 2.

Справедливата стойност на финансовите пасиви, включени в Ниво 2 в таблицата по-горе, е определена в съответствие с общоприетия оценъчен модел на базата на дисконтираните парични потоци. Значителните наблюдавани входящи данни, приложени при този метод на оценяване, са дисконтови фактори, отразяващи кредитния риск.

12. Събития, настъпили след датата на съставяне на финансовия отчет

След датата на съставяне на финансовия отчет не са настъпили коригиращи и некоригиращи събития.

Настоящият финансов отчет е одобрен от ръководството на Дружеството на 4 Април 2019 г.